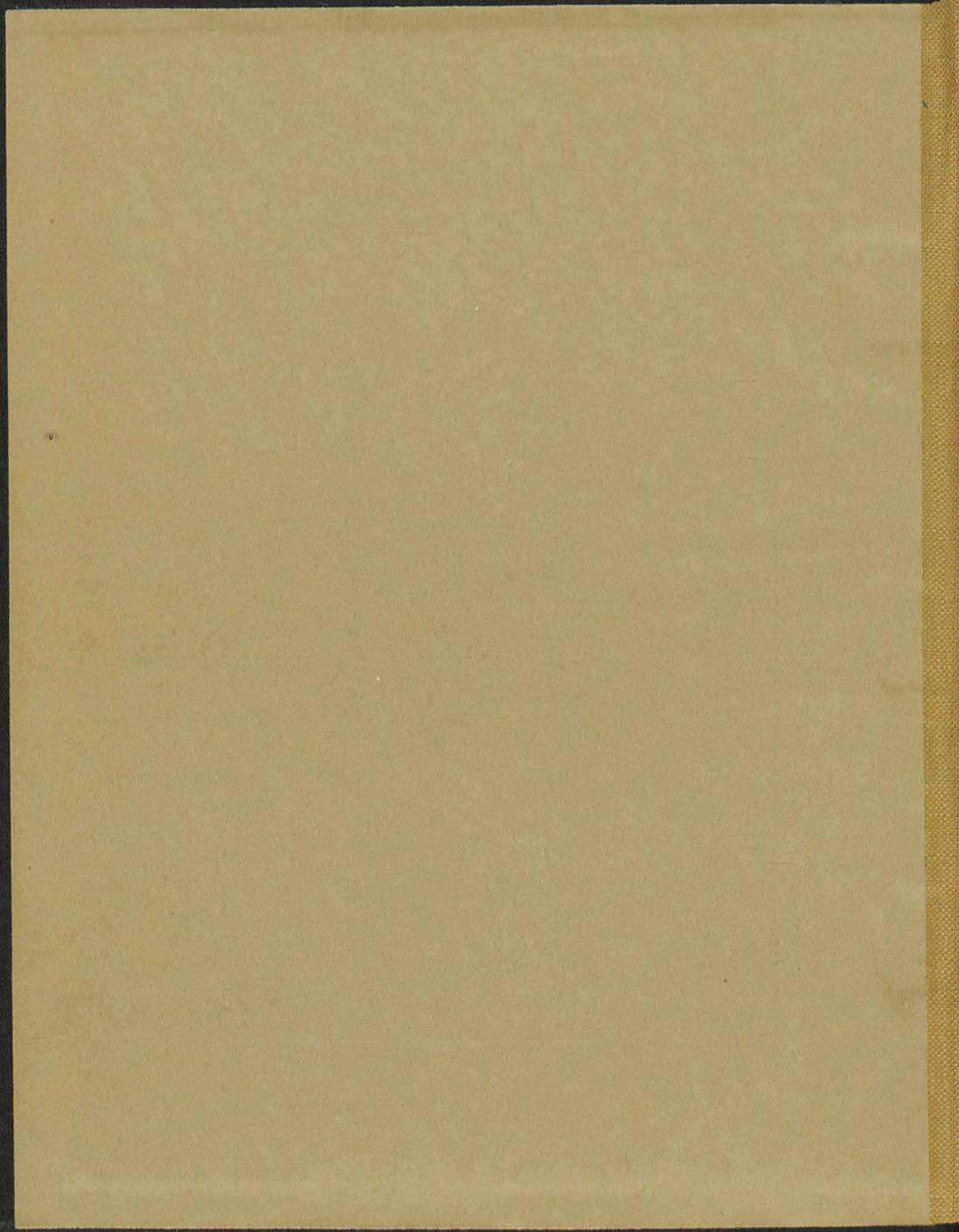
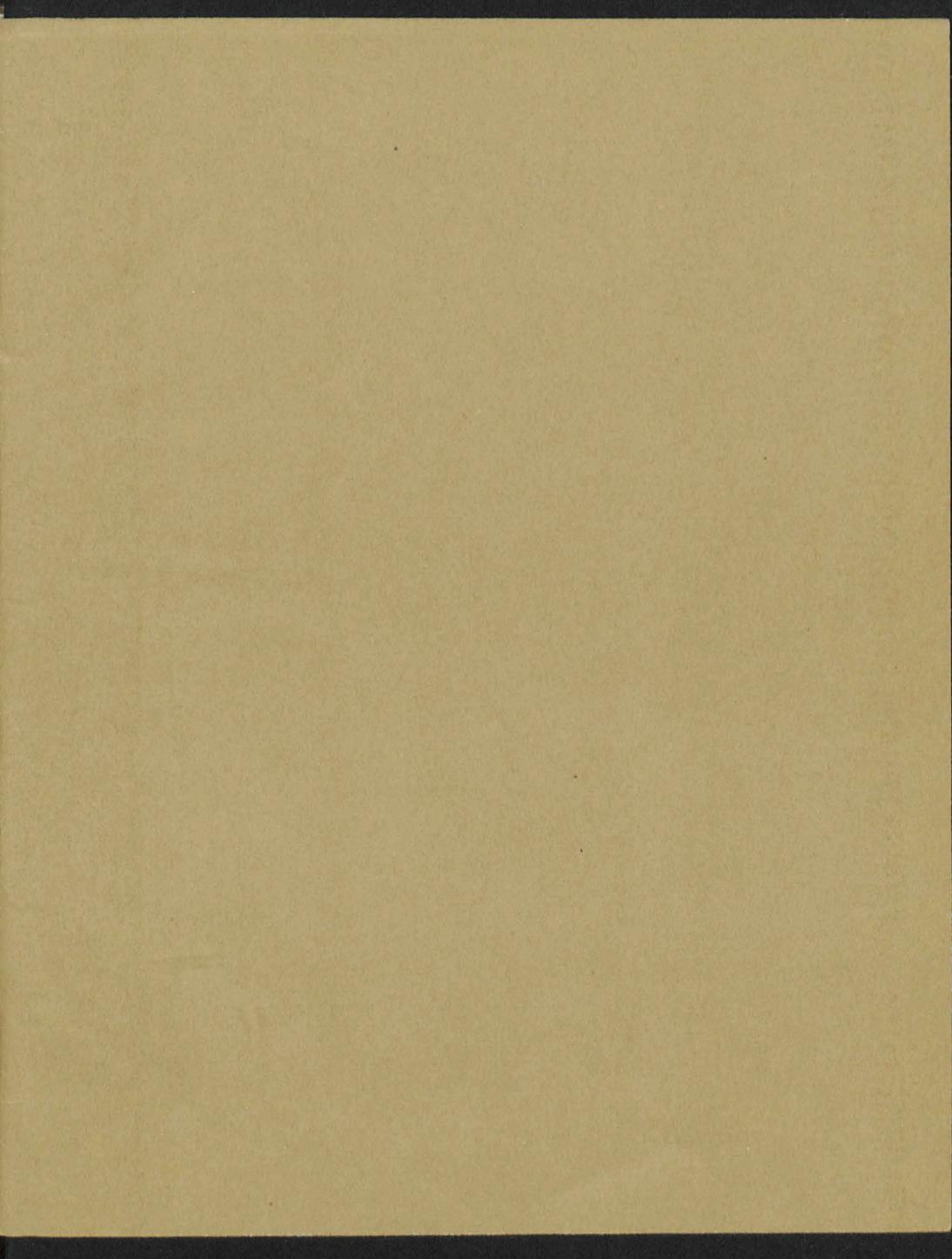

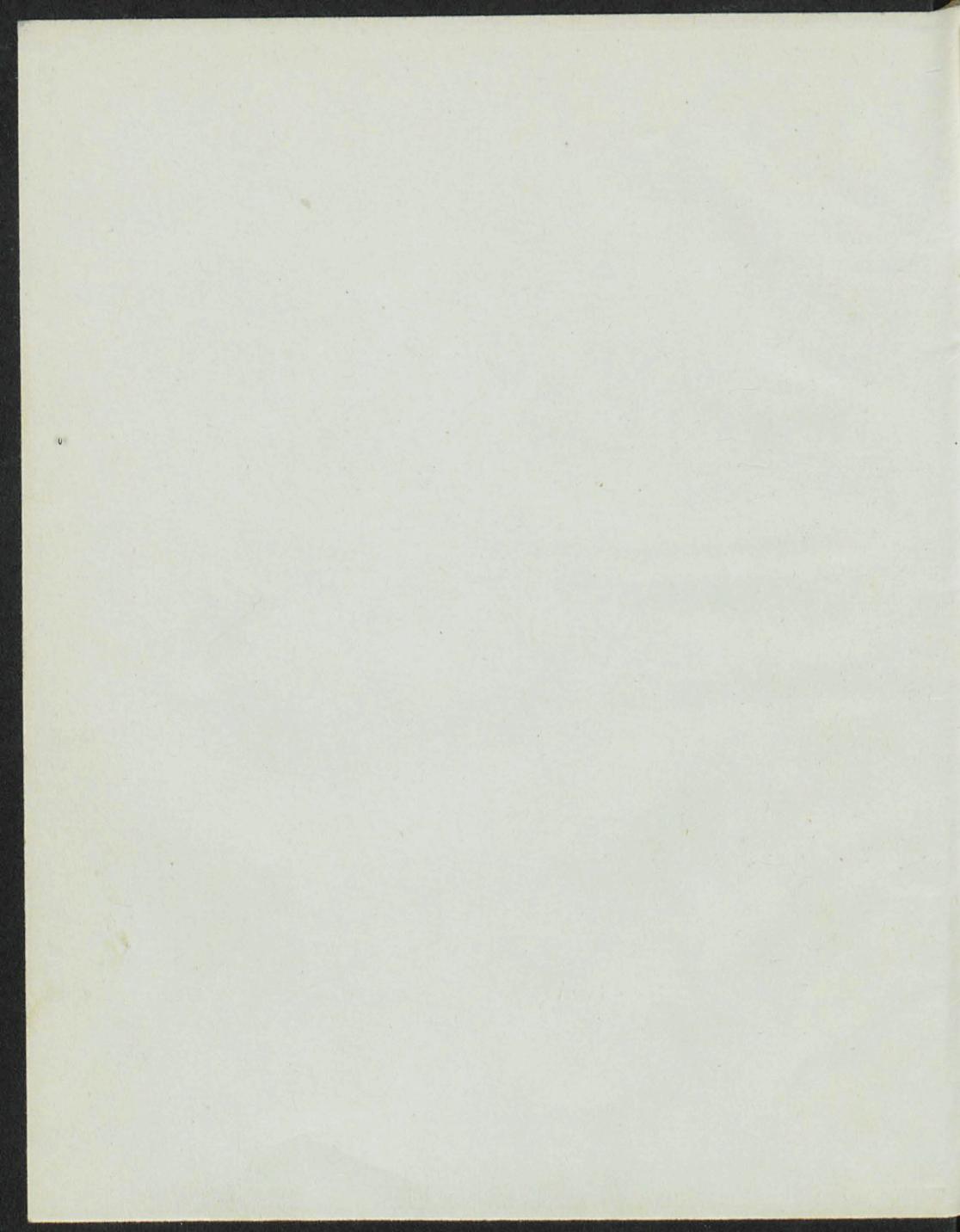
BIBLIOTEKA

Zakł. Nar. im. Ossolińskich

XVI 1.748

Desider
184 15

POBVDKA LV DZI RY. CERSKICH

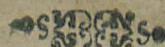
Przez nawalność Pogánską w máley kupie,
z żałością Chrześcianstwá znięsionych.

Ku czułości y przestrodze dálſey Woyny Tureckiej Panom Chrześcianskim nowo učyniona.

Przez
STANISŁAWA WITKOWSKIEGO.
Roku Pańskiego, 1621.

Jeremiasz 47. Kapit. Wiersz 6.

O Mieczu Pański dokądzie sie nie uspokoisi?
Wnidź do poſtwy t-wey: twzdam oziebni a učibni.
A iakoſ ſie ma uspokoic? gdyž mu Bóg roſkazał?

W ZAMOSCIU,
W Drukáriey Akádemíey Drukował
SIMON NIZOLIUS.

XVII-1748-III

CARMEN CLAS. S I C V M.

Quo Christiani Reges inuitantur ad occasione pugnandi contra Turcam.

S
Vrgite Christicola sacrum committite bellum.
Sedibus à patrijs deforme repellite probrum.
Mors quibus utilis est, cōpendiaq; omnia vincit,
Præsertim suscepta Dei pro nomine Summi.
Tu, qui formidas exili pectore lethum,
Pro Christoq; mori dubitas & ferre labores,
Disce vel à populis contennere facta profanis
Quale bonū sit mors, antiquos consule Drausos.
Dulce solum nautis agitatis aquore longo,
Quos sentiuia maris diurnaq; nausea torquet.
Dulcis & in portu ostentans de nocte lucernam
Exoptata Pharos securi littoris astrum
Dulce viatori medijs in solibus umbra,
Atque latex puras gelido dē fonte resultans
Dulce sopor fessis in molli gramine fusis:
Sed pro diuinis occumbere legib; unum,

Funeris

*Funeris est genus eximia dulcedine vincens,
Portus atque faces atræ solatia noctis,
Umbras & fontes pressoque in gramine somnos.
O fratres igitur genus immersabile fato,
Currite iam tandem, rebus succurrite fratrum,
Compede servili captiuum soluite Christum,
Qui gemit, in membrisq; suis ergastula sentit;
Christi res agitur; Christus dabit ipse Triumphum.*

Stobæus de legibus Serm: 17.

*Pro patria mori honestius ducatur, quam viuendi
cupiditate patriam & honestatem deserere.*

*Præstat enim honestè mori, quam vi-
uere turpiter & cum opprobrio,*

POBVD-

POBVK A.

PŁaczośredna NIOBE ktoraś skamieniałą
 Daliąc dżiatek swoich stupnię sie stawać:
 Kiedy DIANA gniewna srogosć swoą wylatać
 Syny spot z APOLLINEM na śmierć wstrzelata;
 Nie sa płacie tak cieźkie y gorliwe skanie/
 A nie tak jest serdeczne twoje nárzekanie/
 Jako nasze ktore dzis SAVROMACKIE kraie
 Czynią z cieźkością y tez nam woczu nie stało;
 Obumarta KORONA załakane flowa
 Podacie takię czyni rodząc kiataglowa/
 Niż żałosć strawiła flow bogate sprzety
 Kazdy z synów KORONNYCH żalem jest viety/
 Słysać że przednich Wodzów Bisurmańskie siły
 D doświadczyonym Rycerstwem o Smierć przyprawili/
 WODZÓW których Oyczyna w Marsowej zabawie/
 Z Bellona chciała mieć w Rycerstwie rosprawie.
 Z młodości w krawatym boju lata swe strawili
 Nieprzyjaciół KORONNYCH częstokroć znosili/
 Teraz niefeszescie daloż że od Kaspińskiego
 Narodu swank odniesli przez Turkę brzydkiego.
 Zginął nie zatrwożenie ZOLEKIEWSKI wależny.
 HETMAN KORONNY zginął Mutius bezpieczny.
 Ktory w zgrzybiałym wieku ostatek dni swoich
 Sadzilby na granicach zacna POLSKO. twoich:
 Choragi Biurmanskich y Scythow nie liczył
 W cudzey ziemi sukać ich z polskim Wojskiem życzył
 Jakoż ochotnie poszedł z ludem swym przebranym/
 Ktorych złoto przedniesie y z pełnym HETMANEM

B

Stanisł.

Niobe vxor Amphionis
 quæ in saxum
 versa est; cum
 extintos vi-
 disset filios,
 quos Apollo &
 Diana sagittis
 confixerant.
Jer. Cap. 3.
 Vox in viis au-
 dita est plora-
 tus & ululatus
 filiorum Irael.

Eccl. Cap. 38.
 Fili in mortuū
 produc lachry-
 mas, & quasi di-
 ra paſlus inci-
 pe plorare.

Staniego / y potężnie pulki rozwodzili :
Wotossey / y Janczárów / z Tatarów nabiili /
A prawie nie lekliwe serca stanowili
Kiedy Bellona chybka przy tač kriwárcey chwilis
Trupy Dohancow kládla / na pował po ziemi /
A HETMANI ochotni / z Rotmistrzami swoimi
Pozostek szesiny chwala żołnierstwu bitnemu /
Fortuna koniec dałe bojowi kriwáremu.
Democ.
Audacia principium Actionis est: Fortuna vero domina-
tur hui.
Liczba Wojska swoego naszych garzscé znosiły.
Gdyż po kriwowych uarczach posilku niemalac /
Smialym sercem Janczary / y Turki scieraliac.
Sprácowani dosć w maledy inż liczbie zostali /
I gdy noc nastąpiła / do hańcove sie brali /
Kiedy tam obaczyszy / że rannych nie mało /
A co wieksza iż z Wojska sila vbleżała.
Dionisi lib. 3.
Multos exercitus ob inanem metum.
deletos esse scimus.
W domach : Wo ich wieczko sila sie strwozyła
Wojska / widzec ze własni swoich odbiegali.
Jednak niepotęźność swey vznac nie dala /
Lecz w Okopach stanawisy / nie trąca smialosci /
Do których cny ZOLKIEWSKI / z Oyczystey milosć
Placzliwie rzecz wyznił : Koronit Synowie
Tu inż macie oświażyc / źescie so Lechowier
Ktorzy na wieloscę Pogan nigdy nie patrzyli /
Małeni Wojski swoimi / gestwe ich znashali.
Wieciecze MARS' żelazny / placzliwa śmierć rodzi
Kto folguje ten sobie perwne w życiu skodzi.
Obiegli od nas lekliwey / seca zależegor
I ci nie ożalujesz wyznił sprosnego.
Eras. lib. 8.
Apoph.
Milites fugi-

Bo LECHOWE potomstwo / z pola nie zlezdżało Criwalo.
Przez strach / lez w kriwawyni boju z HETMANAMI
Teraz

Teraz iak wyrodkowie/ HETMANA odchodzą/

entes appellat
sunt lepores
galeatos.

Zańbe na sie wtożywšy/ nam slawę dogodzą/

Nam tu sile/ y z mestwem/ pokazać potrzebą/

Miezymy w HOGU uadziecie je da pomoc z Nieba.

Prawda żechmy przez śmiałość/ Braciey/ także sobie

Winni; Ale iuz rādżić prożno w takię dobę/

Być my byli pāmiętni/ przykładu onego/

Ktory iasny mielichmy/ z Archidamą Cnego.

Ten przy sile/ y śmiałość/ záleca Synów/

Przez potegi/ na Woynę/ źle isć żołnierzowi.

Baćym żechmy z śmiałości/ do boju wstopili/

Ze potęzny Pogānin/ na tom nie pātrzyli/

Z tymże sercem potrzebā tu stanęć kāżdemu

Dać sie pod moc z zdrowiem swym szczęściu wojskennemu.

Lepiey na Woynie zginać/ niž o pokoy prosić;

Lepiey gārdła odrażyć/ tysiącza śmierć znosić.

Bo vcieczka/ brzydliwa záwſe w nas byta/

Boiaźnemu/ gdy schodził/ wnet śmierć zastoczyła.

Lecz kształtem ARTMNESTA śmierć obierzmy sobie:

Szczęśliwi co dla WIARY w żemnym leża grobie,

Te pola świadczyć bedą/ iż moc nie złomiona

Wojsk Tureckich/ przez LECHY znacznie okrocona.

Bo lub MAWORSZ garzęć máta/ nászych wspierać bedzie/

Lub potęga Pogāńska/ nam na karkach siedzie.

Jednak lepsza bez hańby/ że przez gwałt zginiemy/

Gesty iest trup Pogāński/ iescze położemy

Wielke mnóstwo; W tem wsyscy ochocenie krzykneli

Nátochmy tu iuz przysili/ aby chmy zginieli

Wberzemy w nich meźnie/ dokąd bronî stanie/

Ciebie słuchac̄ bedziemy we wsyskim HETMANIE.

Tam HETMANI obadmā/ takowę ochote

Widzec w żołnierstwie/ swoje stārożytną Cnotę

Iſocrates.

Archidam⁹ Lao-
cedemoniou⁹.
Rex, cūm vi-
disset filiū su-
um nimis te-
mere cōtra A-
thenienſes pu-
gnantem,dixit,
Aut vires tib⁹
sunt augende,
aut minuenda
audaciz.

Demos⁹.

Bellū honestū
turpi paci pre-
ferendum.

Euripides.

Mors enim pro-
fugum allequi-
tur.

Arianeſtus in-
terrogat⁹ quod
maximum ho-
mini bonū ef-
fec⁹ Benē mo-
ti, respondit,

Xenophon.

Magnum argu-
mentum est in
Duce, si Milites
ipsum libenter
sequantur, & in
periculis una
perseuerent.

Wieki niesmiertelny podać/ ściołatu vmyślisz,

A do siebie te słowa nie erwożnie mowili.

Ścieciu moy nie pierwoci KONIECPOLSKIM stawać

Przećiw Bisurmániom/ y odpor im dawać/

Jakoś y ty swa siła/ obrone przynosić

Hier: super Oyczysnie/ y półtashem to Pogánstwo zmosić.

Mag. O Krzywde BOża vmrzeć/ przy braciey prziydzie/

Nos in Dei ini- Szczęśliwy ktory losem takim z świata zeydzie.

suria benigni sumus. Mnie w starosci nie sroga śmierć/ bom żył cnotliwie

Liu. Dec: li. 9 ORCZYZNIE, Y KROLOWI. slużkiem życzliwie.

Mortē pro Pa- Vmre/ ciebie podpore/ także Syna swego

teria præclaram esse fateor.

Eurip.

Ne fatigeris dū Patriam recu-

perare studes.

Multo enim au-

to & opibus,

antecellit Pa-

tria.

Dostawie/ Lecz mścićcie sie krvie Oycā waszego

Ład obrzydlym Pogánstwem/ co lesli wyrokiem

Tym že tu zostawie cie/ stradż za Bożem okiem/

Wiedźcie namilże dzieci/ meczennik Korone

Odniesiecie/ gdy POLSCE czynicie obrone.

Stalym sercem takowią mową poruszy

HETMAN polny/ odpowie: Ja bez wsey ochrony

Zdrowie swe gotów złożyć o Krzywde ORCZYZNI;

Tu dla SŁAWY śmierć połknąć/ albo odniesć blizny

Paulo Emil: Przydzie: Gdzie miedzy Wojskiem iak pierwøy ochoczy

STAROSTA Rubiechowski tuż przy Oycu boczy/

A iako ALAX story biega na wše strony

Dobiągac gesta strzelba okopom obrony.

Toż też Łukasz ZOLEKIEWSKI. mestwo odprawise;

Reko swoią waleczną brzydkie Scythy psuie.

A tu silny KORECKI z serca ochońskiego

Nasładnie chybkością/ GRADIW A krvawego.

Hektor nieprzelomiony siła Bisurmáńska/

Jak przedtem/ taka y teraz krew leje Pogánstę/

Ná koniu przedkotonym suka śmierci chciwie/

A przez Wojska Pogánstie/ przebiją się mścićwie/

Šta Poháinstwo z naiázbow moc y serce iego/

Leka sie HERKVLESA do boiu chciwego.

Lecz Podolska ozdobá STRVS w boy wyćwiczyony/ (ny)

W dziele Rycerskiem z przodków KOKLES doswiadczo.

Ktory w srzenistych królach Mostiewskich wołował/

Toż serce przeciw Turkom ochocze záchowat.

Clie zatrzymanym pedem vfy ich rozwadzi:

Dzieło żołnierstkie chciwa śmiercia sobie słodzi.

Alle o dzielny mężu/ iescze śmierć daleka/

Od ciebie/ bo ORCZYZNA tey poćechy czeka/

A je głosna swa SLAWĘ pod Kaspijskie brzegi

Zamiesięsz y tam stanieś/ gdzieś mroźne śniegi

Nla postrach Bissurmánom/ gdyż STRVSOWA silita

Wiele Sepów Pogaństic o śmierć przyprawiła.

Tu przeważny FERENSBEK z Mieczami bitnemi

Wali tam Sáraceny kulmi ognistemi.

Jakoż dosc wielka dżure meztrem swym w nich sprawiła.

Jak ACHILLES potężnie z swą sie siłę stawil.

Kedy meżny POTOCKI dosyć czyni z siebie/

Znoscąc głowy Pogaństie piltachem w potrzebie

Torem Oycę swoiego (ktory HERKVLESA

Sila znacznie celował rād VLYSSESA.)

Oraz serce ochocze y z sila stanowit.

Ž plácu nie vstepuje złemu Turezynowi.

Lecz w stepnym boiu fuka/ gdzie Parki przechodzą/

Alle (gdy BOG broni) śmierci nie wygodz.

Wiec SIENINSKI odwaja mile zdrowie swoje/

Ku SLAWIE nieśmiertelney kreware zwodzi boje.

Także meżny BALABAN w bitwach doswiadczyony/

Jego szablę nie ieden Pogánin zgładzony.

Tamże y KAZANOWSKI Rotmistrz dokázował/

Daden go w krewnym boiu nigdy nie celował.

In Somno Sci:
Omnibus qui
Patriä conser-
uauerint, adiu-
uerint, auxe-
rint, certus in
caelo & defini-
tus est loc⁹, ubi
beati ævo sem-
piterno fruu-
tur.

Sotythes.
Vna aquila sex-
centas fugat a-
ues.

Salu: in Iugur-
Is clarus est,
qui prælio fre-
nuus est, & bo-
nus confilie.

Val. Max.

lib. 5.

Æquæ virtutis
est & bona Pa-
tria auxilie, &
eius mala in se
transfere ro-
luisse.

Jakož

Jakoż z starożytności tam PALLAS mieszkał

¶ mogły nauk pełne KAZANOWSKIM dawać.

Bo zaczął pobożnością żałosze i święcieli,

Jak z przodków taka y z siebie mestwo oswiadczyli,

Gdzie DYNOW nie lekliwy na roze strony były

Szreleba y Saraceny reżna bronią bije,

Š odwaga zdrowia swego na SŁAWĘ pracując,

Ran od pogani zadańnych z ochoty nie czułec.

MAKOWIECKI, DANIECKI, także y MĀLINSKI.

¶ insi ROTMISTRZOWIE, przy których RIBINSKI,

Serdecznie we krwi GAVROW z SŁAWĄ swą brodziły,

Sila potężna wszelkoj wypad znosiła,

Piączliwa MELPOMENE za krewne roboty,

Towarzystkie nie kazać przepominać Cnoty.

Kiedy potężny CZETNER, y PIWO waleczni,

BRONIEWSKI, y WIADROWSKI, do boju bezpieczni,

CHMIELECKI spot z SWIECICKIM, także LABRONOWSKI,

Tam z losu Marsowego śmierć bierze ŻŁOWSKI

Wojciech, który z rozbitym mężem serce stanowił,

SAMVELA wiezienia Pohaniec nabant.

Ktory równo przy Bracie ku śmierci ochoczy,

Ale szesęste bojowne równo wieckrozy.

Tych w wiezienie podaje, tym sciele mogity,

Jak zdawna taka y teraz Cnych żłowskich sily

Strasne Pohanci znali, bo Gradiwus śmiały

W ich domu przemieszkiwa: Niedostępney skaly,

e* M. P. Pod-
omorzy Wi-
ci pobożno-
ści y naukā
i wziszy.

MVZY im pozwolily gdzie TEGASKIE zdroie,

Przyzwoita im PALLAS, lube krewne boje,

Ale, o MELPOMENE, wróć się do swoiego

Przedsięwzięcia, przypomni y kogo insiego.

Zaś FREDRO Morawiecki, także y Wrześniński,

CIECISZEWSKI, MISŁOWSKI, y Miecin Studziński

Równym

W równym placu nie stali gromilę Wysurmanię
MIEKICKI, LEWIKOWSKI, y ci śielu rany/
ZOGVŚLAWSKI, DĘBICKI, ZABOKICKI mężni/
Jankowski y Pawłowiec, takiż Bram poteżni/
Garniz, Europatwicki, przy których Borowski/
Uliemierzyce, Wiekowiecki, Porucznik Turowski/
Ku SŁAWIE swety KORONY odwazyli zdrowie.
Tych co legli na placu, kroż ich tu wypowie z
Owo rosyjscy na koniec, z serca oswiadczyli/
że Wyżynie krów lejpc z ochotą służyli.
Starostowie, Rotmistrze, waleczni mężowie/
Oraz równo staneli, Korenni Synowie.
Ule prosią śie ani też przymierza fukali/
Ale przez gwalt ścisnieni z SŁAWĄ zummerali.
Zostali tam na placu przez serca swoje mężne/
Tych choć w malej gromadzie Turzyn znal poteżne/
N iż silita Bellona Marsa podniecata
Do gnielu, krów chćivego, samą w zbroi stała/
Włocnia ostra trzymając y rzekła do niego:
Ratujmy dzis (Proszę ście) Lechite bitnego.
Kedy Mars strogooki, na takie iey słowa:
Bogini krewobitna, o tym moja głowa
Dawno myśli, iakobym Sarmate mężnego
Podpali, y wyrwał z mocy Pogánstwa strojego/
Widze nie schodzi niweżym na dzielney ich Cnoście/
Barżys iako praciug w tey krewawey robocie.
Ze chociaż w malej liczbie ćieski stos trzymać/
Uli posiliwo nimaiac, pożyc sie nie dała
Takiey gestwie Pogánstkiey: Leż gromowładnego
Jowisz wyrok złamać nie mozgu moiego/
Gdyż on Woynami włada, y im koniec date/
Bco wolał iego pełni, przy tym on zostaje.

Sap: 14. Cap.
Tua autem Pa-
ter prouidetia
ab initio cun-
cta, gubernat.

Grzechy

Deu: 23. Cap. Grzechu nle chce by w Wojsku miał bezbożnie chodzić

Quando egred-
us fueris ad-
uersus hostes
tuos impugna-
custodies te ab
omni malo.

Ule rozumiem aby chciat Cnym Polakom skodzić

Wylareszy by złosći ich tym biżem nakarał

Pogańskiim: Ja sie bede iednak o to starał,

Bym ostatek vbronil by jedno vsć chcieli

Leż widze iże wsyscy pomrzecby woleli

A niż hånba pomazać Narod swyj przeważny

A tam Hetman ZOLKIEWSKI z dawnych lat obważny

Wielkim sercem vważa iakby swych ratorwac

Każe wozy tym przedzey mocno sfaborowac

Gdzie Taborem choć w male dosć sie długgo bili

Sile także y Sercu Turcy sie dżiwili

A pewnie żeby byli vsli swą obrona

Leż (iak słysać) za chciwość tą z trudną ochronę

Slawy/ także y zdrowia; Miasto wsyskiej złosći

Łakomstwo iest: przez ktore do takiej żalosći

Narod Polski przywiedzion; Bo żywot chciwego

Seypa słusnie nazwany w grobie leżącego.

Taz chciwość o nieznośna kleste przyprawiła

Żacnych ludzi/ a prawie w groby wprowadziła.

Bo gdy ostatek naszych ku DNIESTRU sie brato

z Gátga Tureckie Wojsko odwrot vdziatało.

Ná pustory iuż mile naszych zostawili

Wnet zas Pacholcy chciwi z predka sie rzucili

Do wozow tych/ od których nasysy odbieżali

A po Pohanicach zabitych chcęc by lupy brali

Rozumiejąc że gdzieby z tym sie przeprawili

Tu w Polscze przez powinne wsyskie goby zbyli.

Drapieżni vslugace nie wiedzieli tego/

że odbieżanych rzeczy z Prawa Spartańskiego

Odbierac sie nie godzi gdyż sa od letliwych

Ale wy nieprzystojne z Panów swych właściwych

Vlasne

Vir Aeneia: 2
Pelchrumque mori succurrit in armis.
Vir Aene: 10.
Hic magn⁹ sedet Aneas secumq; volutat. Euentus belli varios.
Democrit.
Bion auaritia esse dicebat omnis improbatis metropolim.
Periander.
Hominis auari vita silicernio similis est. Silicerniū Sty- pa.
Pluta: in La- con Apoph.
Cleomena interregata cur Spartę a fugitiuis hostibus spolia decreta rent? Respons

Demost.

Spes malit uera
initii iacturæ.

Diogen.

Auari vita sua
rāquam gladio
reuntur, omnia
facientes secū-
dum asum.

Sē: li. de Mor.

Quietissimam
vitam agerent
homines, si hęc
duo verba à na-
tura omnium re-
gū tollerentur
Meum & Tuū,
Czerni záko-
vála.

Vir Eclo 1.

En quo discor-
dia ciues Per-
duxit miseros.

Lac: lib. 1 Belz
Nobilitas cum
plebe perit, la-
teq; vagatur
Eatis, & a nulla
renovatum est
peccore ferum.

* Znieśenie
nátych die 6.
Octobris.

Verg: 2. Aene.

Eia age chare-
pater ceruici
imponere no-
stra. Ipse sub-
ibo humeris
nec me labor
iste grauabit.

Własne rzeczy fárpaćie nad flużebna flużnosé/

Niedobrze sie zapłacić ze chciwości ta złosć.

Lupieżny jest pożartkiem do zguby kążdemu/

Zywoł własny Mieczem jest głębią łakomemu.

Jakoż sie wam zyskito/ gdy nie równym działem

Ekler Pánów swych fárpaćie: Tam gwalec nie małym

Niā sie inż gromadami silnie nastopili/

I gdy mocniejszy innych nie równo dzielili.

Predko NASZE NIE WASZE Tabor zamieszało/

A do bievy co żywo przy lupy sie brato.

Gdzie HETMANI niezgoda gąsia z ROTMISTRZAMI,

Ci nā to nic niedziałce sieko patafami.

Krzyk wielki/ a chrzest broni powletrze rozbija/

Swoy swego z świata żenie/ Lech Lecha rozbija/

A Włosia zdradziecka/ gdy postrzegła tego/

Dogonila Turczyna inż odchodzącego/

Ktory spot z Tatarami znowu sie wrocił/

Widząc Tabor przewany/ do naszych skoczyli,

Kedy serdeczny HETMAN stanął z celnicysemi/

Tatarzy nacierała z Uscami gestymi/

* Silnie sie ZOENIERSTWO a HETMAN potężny/

Widząc że przez mieworz żołnierz padnie meżny/

Wota na swych by z placu nie wstepowali/

Pieski z Nieprzyjacielem by sie uganiali/

Samiat Kodrus serdeczny o predka śmierć stoi/

Uwrażliwości Pogaństie namniey sie nie boi/

Owołem konia swoiego bronią z świata znosi/

A Syn żałosny Oycá w tym złym rāzie prosi/

Mowiąc: Oyczę namilky rosić na karki moje/

Nie čiežka mi to praca niesć osobe twoje/

Jakiekolwiek przygody minie tu opamięta/

(Wo inż hable Pogaństie śmierć perwne gotuia.)

C

Wytykto Quo res eunq;

eadent vnum Wsztyko z chęci odmiosę: Tu lub nā me karki
et cōmune p- Siadysz albo nā ten Rōn/ który dosyć żarki/
ticium. Ze vydzieś do Gyczyzny/ ta chce pietzetowac
Smierć srosz zdrowie twoie/ bys sie mogł ratowac.
Eras: in Apo: Lecz on/ iako Brasidus/ vmystu stałego
Brasidus egred- Nie odmieniś na prosbe syna żałosnego.
fus ad bellum Gdyż nā te Woyne tachal/ lub zwycięstwo odnieść/
hunc in modū Kiedy w wieku swym śledziwym/ ciepło krewiara smierć
scripsit Ephoris Quicquid erit
malarū in bel- Bo nieszczenie przygody nie w rełach piastuig: (zniesie/
lo, aut profli- Uż Woynat/ bżdż zwycięstwe/ bżdż smiercia daruje/
gabo aut mori- Wolał Smiercia odkupić SLAWĘ Polskich grodów/
ar: Nam even- By nie przyszedł w wiezienie do brzydkich Narodow/
tus hominis non in manu.. Ostatniż swą posługę oświadczył KORONIE.
Zdrowie swoie oddałc tam w Poganijskiej stronie.
Hil: in Pel: Bo gdy Poganijskiej siły trudno rozprząc byto/
Ducis summa la- Szczescie bojowne z trupy tam go położył/
u est, vt vel sal- Położyło z żałosēią strapioney KORONY.
pus vincat, vel Działią bowiem w potrzebach dosć znaczne obrony.
virtute vita fi- N tu dosyć wzynił Cnoćie znamiennitey/
piens occubat. Smiercia służąc w starosci RZECZYPOSTOLITEY.
Anson: Ulechciał wcieżkę życia dalszego ratowac/
Vita perit mor- Wolał przy SLAWIE/ Polkaczdroniem swym dąrować/
tia; gloria non moritur. N dąrował z żałosēią CHRZESCIANSTWA węgego/
Hesiod: A POLSKA krewiara płacze HETMANA godnego.
Improbos ho- Ulechciał zazdrość brzywocka spoci dzielne Cnoty/
mines non tam Nie zatrze złoscia iafszorcza HETMANSKIEI roboty.
proprijs bonis (Bo dobrze Theophrastes dąrwo opowiedział/
gaudere, quam alienis malis. Jeżliż skowiet w swym szczesciu nie takby rad siedziała/
Jak w tym kiedy nieszczęście/ padnie na bliźniego/
W ten czas sie bariżey cieszy z wypadku cudzego.)
Lecz trudno z Swiatą zgładzić/ zawisney zazdrości/
Zaslug przeciw KORONIE, które z życliwości
Oddawaj

Odbawaj w kriwowych boiach / i odbal strateczne/
Ulech Jezyk vsczyplity vshnie / co wsketecznie
Chcialby spocić bezsenne HETMANSKIE czuynosci/
Ulech nie vydzie obmowca zhānbioney ciezkosci/
Gdyż v ludzi Cnotliwych nie znaydzieś iednego/
Ktoryby niemiat płakać HETMANA bitnego,
Plače KROL bogoboyny Wodzā straconego/
Daluie z opłakaniem HETMANA dzielnego/
Ktory z miodosći swojej Marsa umilował
GRADIWOWER Bellony pierstami sie chował.
Po wskutek czas HETMANSTWA dzielkiem znakomitym
Starowity byt / kiedy stawał w boju niepozytym.
Pamietają Klusynske pola dzielnosę jego/
Ule zapomni Mostwićin nigdy ZOLKIEWSKIEGO.
Rusznie meżny KROLV żal cie ten obchodzi/
Ule rychlo sie iuż HETMAN takowy vrodzi/
Stróż pilny tveyz zwierzchnosci / ktory eis mitował/
Przy twoim dostojenstwie umrzec nie żałował.
Bo choć Paganstwo grube w Taurye Brolowie/
Gdy tym przez śmierć odchodzi meżni Hetmanowie
Pewny znak żalu czynią / by Pospolstwo znalo
Załosć Królewską / do Cnot tym sie pobudzało.
Plakał Dawid pobożny Jonaty meżnego /
Stusznie serce KROLEWSKIE plące ZOLKIEWSKIEGO,
Plače Senat Duchowny / bacząc te KORONE
Obnázona w Hetmanią / żąd miała obrone.
Ale jeśli na Parki surowie żalui
W POLSZCZE kto / twoje zesieć znaczney opłakuje
Bollegatwoj / ktoryc byt podpora w starosci
Pobożny LIPSKI miły KORONIE z godności/
Pelen CNOT, pelen SLAWI, pelen dostojności/
V KROLA Pańa swego / z Pegastieką mądrości.

C 2

Mimo

Proverb. 22.
Cum detrac-
ribus ne cōmi-
scaris, quoniam
repente con-
surget perditio
eorum.
Załość IE^o K.
M. P. nam scia
sliwie panaia
cego;

Słob : Fol. 38.
Tauri si ami-
cus aliquis Re-
gi interierit
pro illius di-
gnitate Rex ro-
gam à se remo-
uer.

Wlino Ektorego y inhy erubuo mię dostapić
Twey godności na Stolek KANCLERSKI nastapie
Lewdnie nis Testamenteni žycyliś mię tego/
Widzoc že jest Kochankiem Phēbusa madrego.
Acer: Fol. 271
Iusuper & ius,
& legū cognoscere gryphos.
Conuenit Her-
roi, nocet igno-
rancia iuris.
Scob: Fol. 343.
Xenophonti sa-
crificanti nun-
cius superue-
nit, filium obi-
isse referens:
Tū ille remo-
uit coronā. At
cum nuncius
retulit vince-
lo mortuū esse,
Iuris capitī
coronam im-
posuit.
Idem.
Pittacus pru-
dentium viro-
rum officiū eis
dixit, ne quid
mali fiat caue-
re; Fortium, id
quod factum
est, moderate
serre.
Scob: 370.
* Apud Indos
nervatores fit
maximum cer-
vum quæ cum
iro se plite-
at.

Jakož słuſiile w Koronie/ od reſyckich nazwany
Liturgusem uczonym/ wprawo przyobdziany.
Tego ASTREA prawna/ sobie vchowala/
W mozg Justynianow/ prawoczynny dala/
Placze y SENAT swiecki z Rzeczypospolita/
Dā straceniem HETMANA widzoc znakomite
Klaſte/ ktora odmioſta przez pobite Syny/
Jednak kiedy te ſlyſy żałosne nowiny/
Jż Smierć ich nie w wieczech trwożnych zableżał/
Lecz w boju z SŁAWĄ wieczna z umierać kazała.
Kſtałtem Xenophontowym ofiary oddaie/
Dā diſie ich y BOGĘ proſić nis przestaſe.
* Pitakusowé powiesć dobrze vražać/
Przyſtych sie ſtrzeđ przypadkow/ te/ co ſą/ znakomite.
Lecz widze trwałościeczne tzy leja powieki
Cney Małżonki/ ktora mi žyczylä/ by wieki
Nestkorore mogł przeżyć/ a ſuadź ſdrowiem ſwoim
Od kupili Smierć tego/ umrzeć trwałyym boiem.
* Źyczyla aby ſdrowie jego zatrzymala
Musia bydż o Indyjskim zwyczaju ſlyſata.
Kedy skoro Małżonka smierć ztąd z świata znosi/
Zontā zaraż o pogrzeb tāu przy Wileju proſi.
Jakož pobożna Pani z żalu niezmiernego
Žyczylas pierwoty ſalec Małżonka miego.
* Ale iż los woienyy tak go umikowat/
Ze dla POLSKI w Wołoszech Smierćgo dārowat.
Prożno żalem ſie ſuſyć/ bo co ſie tu rodzi/
Dā świeciec pomieſtanſy/ przez Smierć prebko schodſi.
Papież

Papiež/Cesarz/y kocman za Boskim wyrokiem

z Amiotami oraz idę jednakimże krókiem/
Wszystkich Smierć nieuzytą garnie bez litosći/

Nie patrzy na Orzedy/ ni na mienność.

Zaczym/ o zacna Panu/ prożnie nárzekanie/

Ze wsysy pomrzec myślin/ takie test podanie.

Tu mieriem kogo pierwem żalem mam cześćowac/

Czym weselsym nie Treny/ miałem sie zachowac/

Tobie meżny STAROSTO Lubiešowskich wlosci/

Ktory z żalem żałyszał serdeczny ciežkości

Po Gycie/ Kedy z losu szczęścia wolennego/

Wieźniem bedę w Pogan płaczeſ Šmierci jego.

Lecz nietrwałość Fortuny w tym winowac mamy/

Bo ta znacznie na świecie odmienią bydż znamy/

Naž tu drugi raz owozie kalem swoim toczy/

A w lej tropę Šmierć strasna tuż za każdym boczy.

Oto istniecznosć swą/ y tu wyprawia/

Gycia Šmiercią/ a ciebie wiezieniem pozyta.

Lecz on szczęścia wiecznego żałysza z swym Bogiem/

Tobie/ iże Peħanice w wiezieniu test srogim/

Scatęczne strzymay/ gdyż te twoje cierpliwości

Nie warpliwie nabawiż niebieskich radości.

Bierz przykład od Jozeph'a/ kedy trudy jego

Wybarwy z wiezienia takó mieritnego.

A ciebie zdarzy Pan Bog/ swiebodnym vyrzymy

Wespot z inszym żołnierstwem/ ktorych żaluiemy.

Tych nadzicta y z toba Pan Bog nie opusci.

Lec okory potamie/ do Gycyzny repusci.

A żalmiaruy/ bo żalem trudno sie ratowac/

Pomste na czas pogodny mądrygo zachowac.

Lecz y ciebie nie mine kara żalobiwa

Cerk začna znajęc twarz ob płaczu rzewliwej

Hor: lib. 1.

* Pallida mors
æquo pulsat pe
de pauperum
tabernas Regis
que turres.

Proper: lib. 5.

Iam desiste
meum lachry-
mis vegeta se-
pulchrum.
Panditur ad
nullas ianua
nigra preces.

Ouid: lib.

Trist. Ele: 15.
Rara quidē est
virtus quam nō
fortuna ga-
bernat.

Quā maneat
stabili, quā
fugit illa, pede.

Prudentius.

Carcer Chri-
sticolis gradus
corona est.

Carcer proue-
hit ad superna
cœli.

Carcer cœcili-
at Deū beatas.

Žalosć lej M.
Paniey Woie-
wodziny Ru-

skiej.

Twarz

Twarz etora ściekła lżani / a twołe powieki
Już sie bedz odwiżać płaczem aż na wieki/
Bo serce żal nieznośny płaczotoczne ścisła /
Za lamentem tak ciezkim / lża za lzą wyprysta.
Winięt je Smierē sroga predko zaostryta
Scrzały na Gycu twoim / życia go zbawiliā,
Skąd żałosć (ach serdeczna) ciezkie utrapienie
Odnosiſ / że tak smutne wiđiſ rozłączenie
Gycowstkie / ktorzy złożyl życie w cudzey ziemi/
Skąd się z Matką ey karmiſ płaczami gorzkiem.
Odestać iuż poćiechą / a prawie bez wiesci:
O smutku o lamentie o ciezką boliſci !
Znosiſieſka kiedy dzieci w domu Gycā swoego
Z żałosćią w boſu cieſią / choć konatgcego.
Ale ty go bezoczeńnie zmärlym bydż odnoſiſ /
Przez co żale niezmiernie w sercu swoim znosiſ /
W których sie ty pohamuj / bo iuż płacz nie wróci
Tego / komin zla Kloto żywota wkroci.

Vmärlych iako
ko płakac Lou.
29. 27. Deut:
1. & 34. 8. Eccl.
21. 10.

e Antiph.
Lugendi sunt
moderate co-
gnati nobis o-
lim amici. Non
enim mortui
sunt sed eadem
via Quam in-
gredi omnibus
necessarii est,
Exsuperunt:

Pewna je po rozbicieſ źałosć przyrodzona /
Ale ja dugo trzymać rzeſ Bogu mierzoną.
Płakac iako Łazarzā PAn płakał zmärlego /
Mamy jednak przy žalu powinnym strzedz tego
Bychmy wiare trzymali w žalu z zestych z świata /
Bo ich dosłata za prace niezwykła zapłata.
Daczym słusna zaniechać serdecznej ciažkoſci /
Gdyż on za swoje Cnoty zażywa radoſci
Ubieſtich: D gdyby to možna zmärlym był /
A żeby sie osobą tu iego stawiła /
Pewnie żebyſ słyszała te słowa od niego:
Wie przetom Corko moja / z mieſtania gornego
Tu przyszedł aby mi z toba miał sie co zabawić /
Lecz raczej bym cie żałow tych ciezkich mogł zbawić.

Przedże

Przedże płaczem tak szodrym grob mroy obleraćie/
że się ledwie w strumieniu iuż nie rozpływacie.

Nie umarlem lecz żyje bo mam żywot wieczny/

Gdzie roskosy niezmiernie / także port bespieczny.

Zalow iuż zaniechawsy ; Ziemi daycie ciało/

Takiemby słowami ten żal twoj hámowat/

Ale ktož (prze Bog taki) co go nie żałował ?

Płacz zacna Familia / bož Smiadá troiego

Orzel predko uleciał dość oką bystrego.

On was wszystkich ogarnął strzydły wyłotnemi e

Płaczeciesz wszyscy powinni łzami rzewolivem.

¶ Zakony pobożne nie umiej cie żałuj/

Jarmużnika takiego iuż w Polsce nie czuis.

Lamentacyjni spitali obleycie sie łzamy/

Vtomu dobrożynu rozstaie sie z nami.

Ale ty Polsko płaczecz wierszni ciekawymi

Hetmána y żołnierstwa ledwie nie krowiąwem.

Łzami słusnie to czyniż narodzie waleczny/

Strafuobitny y Krolum w swej mierze stategny.

Tam gđsies w Libijskich kraich zwyczay znakomity/

Ze po śmierci Hetmána csłowiek pospolity

Głowe w złoto oprawia / w Rosciele starwali/

Darac tym znac iżego z serca malowali.

Flaskey Polsce Pogánstwo iż záyrzało tego/

Wzięto z życiem y głowe Hetmána mężnego.

SEAWE wleczna w Koronie iemu ofiarujmy/

A częste wspominanie / z pochwala gotujmy.

Ktoby go chciał malować / trzeba APELLESA.

Jesli w Marmurze rzecząc miej PRAXITELESA.

Niech go PHIDIAS dzielny sam leie ze złota/

Niech sam SCOPAS rysuje / tak stanę robotą

Xen: de pedia
Cyr. lib. 8.

Meū vero cor-
pus, & mihi cha-
rissimæ filiæ,
quum moriat
neque in auro
condite, sed il-
lud terra redi-
cte. Quid e-
nim haec re be-
atus; quam ter-
re misceri que
omnia bona
gignit.

Zakony y Szpi-
tale lamićuta.

Eccel: Cap. 7.
Conclude ele-
mosynam in si-
nu pauperis, &
haec pro te ex-
orabit à pec-
cato & ab o-
mni malo.

Stobus de Se-
pul: Fol. 614.
Panеби Libyes
Ducis extincti
corpus obrutæ
terra, caput au-
rem abscessum
inauratum in
delubro cole-
locant.

Slawna: Niem waz sie mistrzu z dawna ile wezony
Trzeba aby ten robił co jest desrejadezony
Ktunscic swym by wystawil z marmuru twardegó
Grob y twarz wlasna wyrzniat Cne^o ZOLKIEWSKIEGO.

Liu: Decad: i. N tym / ktorzy z nimi oraz krota pola obleli /

lib. 2. Slusna bychmy ich SŁAWE na pamieci mieli.

Laudibus haud Bo ci Turkia z Tatary czesto vsmierzali /

minus quam premo gaudet Multos y Muleany za Dunay repedzali.

militumanimi. Slusna by im postawić Kolossy niedzialane /

Slusna by ich esoby byly rysowane.

Lecz inaczey z pamieci tych nie wypuscimy

Dokad sie nad Pohancem srogim nie zemsclimy

Incurse Tatár- Selzenka / ktore znaczne zdawna zadowalaj /

kie czste. paniowac / Bracia nam kiedy chca zbieraj /

Oto iako Szarancia sobie nie vfasc.

Tylko w plugawey gestwie meztro poklädajac

Tu do polski wygnali Tatarskie zagony /

Ktorym Janczarow dawsy dla wieksey obrony.

Sile swi Bisurmanisz r: serwiesciey smialosci

Rospuscili na zgube naszych Polskich wlosci :

Czułosc Her- Jakoż by nie zabiegli Hetmanna czulego

mainska potre- bna. Zatrzymaty te gestwe Poganska brzydkiego.

Apoc: Beatus Perwile nie czulosc nasza w Polscze ich stawila /

qui vigilat. Ktora ludzi Rycerskich smierci nabawila.

Plato. N gody nie rownym boiem sile ich złomili /

Nemo dormies villa re dignus est.

Innych przez gwałt zranionych wokoło otoczyli.

Acer: Pagin: Surowcem skrepowanych powiedli z żaloscig

Do Ordynsy posli z wielka narwialnosci.

610. Orans indigno iugular ab en- Tu do nas ; tamże w Rusi ci to Wilcy srodzy

se sacerdos In- Szkod wielkich naczynili : czuja to rbodyzys

santes misere cesi, matresque Poddani / także Szlachta dosc bogate wlosci /

reunidit Posli polem z żaloscig od tak zlosnych gości.

Stab zimsk w Podolskich kráslach lubiſi žagdnilong

W domach ſlachetkach / teore iak bydlo pedzony

Do Pogan: A džlateczek iak wiele ſemali /

* Pod Lwowem tam Kapłanow kilku z zabiſali

Bárgela z Podolskiem okruenie zabilis /

W ſebraniu Jezuſowym ci ſie przystuſyli

Bogu w ſacie Męczeniſkiej ochońi staneli /

Bernárdyni pobožni tež korone wzieli :

Czyli was to nie rufy / o mežni Lechowie /

Kiedy we krii Kapłaniſkiej brodzę Tatarowie.

Czemu przed czasem nie chcem / przystey zley przygodſie

Zabiegac / czy medrymi chcem bydż po ſkodzie.

Bo to my ſiadź z niſczeſcia ſobie przyczytamy /

Ze nie wprzod až po ſkodzie madrymi bywamy /

Niž deſyć tey ſkody na oko widzieni /

Coz kiedy ſami siebie ratowac nie chcemy :

A zwlaſteſza nam owo NIC czestotroć wiec ſkodzi /

Bo tuž ſmierć y wieſzenie z nedzą za nim chodzi.

Gdzie NIC, y z NIEMNIE MAŁEM w czym rządzę domy,

Pewnie tam nie dobrego nie sprawia nikomu.

Zolmerz z tym Niemnimałem nigdy nima sprawy /

Woby zatym predko zbyt Rycerſkiej ſrey ſlawy.

Ale teraz ten Nic o Eſte nas przyprawil /

Ze nam Pohaniec Bracia ach z żaloscia strawił,

Niesli czynnieſzymi w tym ſie nie ſtarwimy /

Wiedzmy pewnie / že ſame Oyczyzne zgubimy ;

Choć ſie iſſeſce powabna Wolnoſcią chlubicie /

Lecz na co ſie zanioslo dobrze to widzicie,

Ped preterem przymierza co ſie z nami dzieje /

Juž ſie na cienkim wlosie naſa wolnoſć chwiecie.

Przedeym polſkie Królestwo kwinelo w tey ſlawie,

Wedęc perona včieczka reſym Narodem prawej /

D

Czasu

Abducta, ma-
nibus conſtri-
cti compede
patres, Incēſio
villę cinefacta
que prædia flā-
mis Compila-
tae vrbes:

* Tatarzy Oy-
cow lezuitow
y Bárnadynow
pod Lwowem
morduiſ.

Proverb.
Omnia aliena
funt tēpus au-
tem nostrum
quotidie est
deterior poste-
rior dies.
Polak po ſko-
dzie madrym
ſhice bydż.

Scip: Afrie:
Inconueniens
est militi dice-
re, non putarā.

Eraſ: in Apop:
Pestilentissimum
genus est adu-
lationis, sub li-
bertatis ima-
gine blandici.
Turczyń pod
pretexte przy-
mierza wouie

Czasu nieszczęsnich przygód/ gdy się tu kto skłonił/

Każdego strzydły swemi ten Orzeł zastonił.

Tu bezpieczny Asyllus żacnym Królem bywał.

Tu zdrowie swe w nieszczęściu każdy zachowywał.

A teraz od Poháscow hanbe odnośitemy/

M przez coż sie dla Bogą ze sinu nie ockniemy:

Orzeł Ko- Przed laty Orzeł biały/ chociaż był bezzebry/

eonny. Wydzielał meźnie lipy Smokom/ wilkom z gębą.

Dziś gdy nad powinnosc swą selim sie odmiany/

Też od Tatar KOrona znosi czeste rany:

Corn: Gallus. Bo za nową obroną nowych rzeczy wiele/

Euentus varios res nova semper habet.

Przwata pewny wpad Cney KOronie ścieles/

Bać sie by co dobrego poprawić iż mięto.

Kometā vpo- minałabych my sie wpamię-

Przez Komety nie dawno z nichą pokazało/

Ze Pan na grzechy nasze gotuje karanie/

tali.

Jezeli w nas nie bedzie prawdziwe uznanie.

Ten którym my karzymy drugiego/ miecz krwawy.

Ier: Cap: 13.

Propter multi- cedine iniqui- tatis tuae, reue- lata sunt vere- cundiora tua,

polluta sunt plantae tuae.

Ni nas zas Pan obroci/ za nasze złe sprawy.

Jeśli sie nie wkoim Bogu przedwiecznemu/

A dany sie wroźbic grzechowi sprośnemu/

Bo iż w Polsce goryczą mimo nasze Przodki/

W nabożeństwie y w Moymie nas czyni wyrodkę.

W nabożeństwiem słabeli/ bo co jest Bożego/

Viechcem oddać Kościołom/ z łakomstwa chciwego/

Vie tylko Ewangelik dziesięć nie daie/

Ale własny Katholik z wporę przestaje/

Aby Kapłanom żywiość od przodków nadawać

Odeymował/ y władzą wprzywilowaną

Kościelns połamał; Lecz małe w tym reskortanie.

Odnosi/ w gospodarstwie choć czynią staranie.

Bo Bog nie błogosławi sporzązny nie daie/

Wszem nieszczęście w dom ich/ na pomyślę podacie/

Morise

Mowiac: In penuria estis maledicti

Mat: 3 Vers: 9

  Z sile powietra/ wojny/ y infi vñdicety.

Otworz oczy Duchowne/ o Polsko/ a vznas/

Deut: C.ap. 14

  Na przodki two pobożne/ a tak predzey oddasz/

Decimam par-

Có Bogu/ Kościotowi/ także slugom iego

te in separabis

  Uależy/ y zažyiesz chleba hoynieysiego/

de cunctis fru-

  A w pokonu zažyiesz reki fizodrobliwey

Etibus tuis, qui

  Boskley/ kiedy sie vymiesz w checi twoi ey chciwey/

nascitur in ter-

Bo lesli dziesięciny gwałtownie brac bedziesz/

ea per singulos

  Dobr swych/ także y zdrowia od Pogan pozbędziesz.

Radžiby Dalmatorie dziesięcine dali

annos.

Teraz/ także Grakowie/ ktorzy iey zbraniali/

Pewnie nie snop dziesiąty/ ale potorezne

  Oddaliby/ gdyž teraz oddala głowęyzne/

  Ze y sami/ y dzieci/ praca w niewoli/

  Gdy syna Bisurmanię/ Oycá serce boli.

Niec iż wiare powszechna/ Sekty nicmecie/

Przeto pomocy Bożej w Wojnach nie czućcie.

Z odmiany Religiey Gracya zginela/

Mahometanu-

  Gdy Sekte Aryańska pomnażać poczęta:

czemu Azylay

Gdzie Cesarz Julianus z Aryańskiem złego/

Gracya po-

  Jasli bluźnierstwo szepić/ bledu Pogánstiego:

siedli.

Zaczym Turcy tam do nich/ moc swą wprawdżili/

  ILIRYK z KLAWONIA/ przez to sie zgubili.

Dokad Wegierka ziemia statecznie trzymała/

Węgrowie za-

  A Węgierska Religia w siebie chowała:

odmiana Reli-

  Matki Boża szczególnie/ za Patronkę znając/

gicie od Turká

  Obraz iey na Mincy swey dluго wybiatac/

wzięci w nie-

  Chociaż w gebie Tyreckich/ tuż pranie siedziałac/

wola.

  Od nich murem potężnym infemu bywata

  Chrześcianistrou: Zwycięstwa z Turków odniesili/

  Ci Kroniki Wegierskie/ iak Wojny zwodziли/

JOANNES HVNIADES. ĵ CORVINVS mizny/

Stawał w dziele Rycerstwim Pohāncowm potężny/

Ā skoro sie tam Sętky/ Czeslich bledow wdarły/

Ātupili Wetry z mestwą/ szesćie pierwsze zdarły.

De y po dzisobżen̄ Turek zna z nich holdowniki/

Odmiana Religiey czyni niewolniści.

Przetoż przeżmy z pilnością staropolskiej wiary/

By wszystkiego pozbywać osłesć żalne Mary/

A cheemyli Oyczynne od zguby obronić/

Umieymy sie od Rycerstw bezbożnych załonić.

A dąremy nabożeństwem Bogę ublagaymy/

Zgody świętey Sętkan̄ sobie nie harpaymy.

Bo iednoscia nam trzeba/ przykładem onego/

Podziomy mężi Polacy Krola Spartańskiego/

A toremu koto Miasta zle mury zkażali/

Ākad iego nie potegi przyczyne dawali.

Zgodne obywatele tam w Miescie pokazali/

Mowiąc: ēi sa murami. żtać debrze uważali/

Chrześcian̄ īē zgodą napewniejszą forteca kązdemu/

Rwmu nie pierwza wojna Starodowci: Też weźmi k dobrut Koronnej.

Nie pierwsza to tuż Wojska z Turkiem Chrześcian̄stwu/

Bywali z darowią nasi silnymi Pogāństwu.

Roku 1085. Ćzytamy. Ociec święty Urban tak nazywany

Wtory/ gdy na Stolice Papiezsę podany

Był/ ten bitnych Francuzow przyswoił siadz do tego/

Āchorsgrile podniesli Ąakonu świętego

Krzyża/ y walite Wojska przedko wyprawiili/

By Azyg z Tureckley mocy wyzwolili.

Także y Eugenius czwarty czyni Papież/

Mon Innocentius zrełotk byt Wojska takiż/

Gdzie deliberaçya/ gdy o tym czynili/

Jakoby liczba Wojska Pohāncow pozyli:

Nie pierwsi się do Woyny z Turkiem przywiązali.

Sto osmdziesiąt Tysięcy aż Wojska spisali:

Gdzie Szesćdziesiąt Tysięcy ziemią nazywali

pod Konstantynopolem by do boju byli:

Przez Polskę także Węgry przeprawić się mieli.

Drugie Wojsko też ziemią tam obrócić chcieli:

To per forum Iulium przywieśdzi w myślili.

Trzecie Morzem z Diamentami wysiąć umówili:

Siedm Milionów Dukatów bydż doszczodzieli.

Ta ktoru Chrześcijanie iż się złożyć mieli.

Ta wyższy Biskup, Cesarz, ósm Królów do tego:

Trzynascie dziesiąt. Tysiąc pięćset osminastego.

Ta deliberatia umorona stanęła:

Coż po tym, kiedy stuktu swoiego nie wzięta.

Potym zaś Quintus Piast z Wenety wetował:

Przeciw Turkom Wojska swoje poteżne zgotował,

A Króla Hiszpańskiego do tegoż wezwali:

Sto dziesięćdziesiąt y osmi Galer tam postali

Cureckich. Sto osmdziesiąt wielkich Galer bylo:

Sto dwadziesiąt y dziewięć małych się liczyło:

Gdzie z Turków Chrześcijanie odniesli zwycięstwo,

Dwadziesiąt pięć Tysięcy legio przez ich mążtwa.

Pięć tysięcy w niewoli Pogaństwa zagnano,

A pieńnascie tysięcy z Galer odkowano

Wszystkich więźniów y Galer sto siedemnascie wzieli,

Przez ktoru victoria trwożyć się poczeli

Turcy; Leć przez niezgoda tam się rozroznili

Chrześcijanie, gdy wszyscy Hetmanic godzili.

Razdy Regimentowati z heci usiłowały,

Oto lepiej, gdy jeden w Wojsku roskazował,

Nie wspominam rosterków iakie o łup były

Miedzy Włochy Hiszpany zwady się wznieśli.

Ex comite Na-
tali Lib. 21. 22.
&c 23.

Niezgoda przy
czynu zguby.

Paulus Oros.

Lib. 4.

Discordia infes-
liciter exag-
tante nulla un-
quam tempora-
vel prospera-

vel domi quie-
ta ducuntur.

Weym

W tym zmierk Quintas pobożny / a Hiszpáńczyków
Widząc że ēcescy byli im Nederlandowie.

Przymierze z Turki wzieli / tak lige złamali

3darnych lat Chrześcianie z Turkiem wojskowali.

Czoż potym : ten boy krwawy przez to sie nie zdarzył /

Se sie o Religia każdy swoje swarzył ;

Lecz Oyczyste przykłady sadnie obaczemy /

Kiedy Sokalska bitwa dawna przywiedźemy /

Gdzie Tatarskie zagony gesto rospuszczone

Przez moc Polski na wpad z Slawa sę zniszczone.

Tam dzielna Wolność Polska w ten czas pokazała /

Jaki z Gradyrem krvawym w boju społek miał.

MIKOŁAJ z Dąbrowice FIRLEY kredensowal

Polakom y poteżnie Tatarskie wojsko,

Ten przez Wojsko Tatarskie meżnie sie przebiwysy /

Zdrowie sive dla Oyczysty moci nie odwazywysy.

Nazad Wojska Tatarow zabit znalezione /

Slawa wiekopomna za meztwo uczegony.

Jakoż bitny Gradiwus w tym domu sie sadzi

Cnych FIERLEIOW; Minerwā mozgorodna rādzi

Koronie zdrowym zdaniem / gdzie bitni Hetmāni

Wychodzą / których dziela żaden nie nagan.

Fryderyk Her- Infuły Pieczetarska w ich domach przodkuja /

buł tamże zgi- R z Cnoty ich K Polowie serdecznie miłuj;

nał. Tamże Fulstyńskie gniazdo o rowno stanęło /

Krew wylawysy przez Wolność stroga śmierć pobielo;

O meżna Polską Cnotę / nimaż nic miliego

V siebie nie żałować zdrowia ; lecz z krvawego

Seweryn Her- Wyroku / śmierć odważna polknąć przy wolności /

buł w Wofo- Też zniszli HERBVLTOWIE, żolnierstwę czołosći /

łekach zabiły. Ktorzy z meżna drużyna Kozaćkie dziedziny /

Thysagetae po- We kwi brodzęc gromili Thysagetae syny.

Obertyńska

Potrzebá O-
bertyńska.

Ian Tarnowski
Wołoską moc
poraził.

Obertyńska potrzebá tá wzruszy káždego /

Gdzie Wołosyn Polaká znat dość ochočzegó

Do boju; tám przeważny TARNOWSKI wojuje

Pięćset tysiecy ludzi/ Wołosia pladruje:

Kiedybyś był obaczył one Hertulesy /

A z sercem nie lekliwym przerważne Rotlesy

SIENIAWSKICH, či spojeni braterška milošćie

Trzymali Wołosyna z wielka swą dželnošćią.

SIENIECKIEGO tamże tež MIELECKI potežni;

LESCZYNISKI, IAZLOWIECKI, y TREBICKI mežni;

N innych tež Rotmistrzow współ z Towárzyſcami/

Chybko načieraiacich na smierć y z Rotami/

Ktorych postugom Muze wiem zwiednošť nie dādzať;

Lecz slavie nieśmiertelney ich dželnošć podādzať.

Alle eročie przeklady mogą sīe pokázac /

Tylko waleczne serca nichay chce vrvážať /

Jak czeſto Wołosyna mežtvo ZAMOYSKIEGO

Gromiko/ ten je znošíſ Šcythe pierzchlíwego.

Zawoje Bisurimanskie Szable iego znáły /

Gdy przez bitne dolnierstwo žichnie przykrywaly

Głowy geste; y tak byl Turcyna ukrocíť

Na polscze; Až gdy Parki iad swoy nań wylaty,

Teraz Tureckie Wojska wojne nam poſłaly;

Lecz nadžieliſ nie traćmy/ že mežny SIN iego /

Dokáže nad Tyránem Džielá Oycovskiego/

Ktorego Bobkonosny Phēbus vmitował

V ērynic Libetriiskich z Muzami vchowal.

TITAN czułoſć stoka hoynie mu dārował.

MAWORS z BELLONĄ mežtvo by granic pilnował.

MERKVRIVS lezykow wymownykh dał wiele/

W Og serce nie lekliwe/ by stawał na czele

Męſtvo wie-
kopomne Za-
moyskiego H.
R. milošníka
Oyczyny.

Iego M.P. Wo-
iewodá Kiio-
wski námest-
nik džielá Oyz-
owskiego.

Bisur

Bisurmanom reżnanciak Męztwo Oycą swego/
Szabla krewiąca uganiał Scyty pierzchliwego,
Diy w długim wieku o zdoboy Sarmackiey krainy.

A wyday tu obronię równe sobie Syny.
A w tym gwałcie mają za to stawić swoje ochotę,

Gdyżes sobie w lubi Marsów a rebote,

A z malecznym Hetmanem, który życie swoje

Smrodostci do tych czasów w Gradywowe hale
Podał; Niechecat opuścić CHODKIEWICZOW toru,

Woli on w kryciu boju a mieli w Dworu.

Tego dzielem zamoreczyk znacznie postromiony,

A kirysnik potężny na powal złożony
Strachem mazepo wspomina: A Moskiewskie włości

Nie życzą w szreniach mroźnych jego sirowości.

Ustanowię victorye tam za nim chodzily,

A zmiennym zamysłom ich przewaga skodziły.
Jakoż wzioruzy na pomoc Bogu przedwiecznego,

Nieomylnie Polacy doczekamy tego,

Ze odnowi Tryumphy Licha malecznego,

A Tyrana pstroni zdarona kricie chciwego:

Tylko swornie pod rządem Hetmańskim starowacie,

Niech on szesliw Hetmani wy we reszcie słuchajcie,

Bo gdzie sła Hetmanów w roystku roszczęcie,

Ni upadek ten Narod pewny sie gotwie.

Roszczę zdrowy jednego; wielu zaś rządzenie

Za rostertkiem przywodzi strażne pokładzenie.

Idźcież iż wzgodney sworze; a miłość trzymajcie,

Dyssensyey o Wierze teraz zaniechajcie.

Potrzebą nam abyśmy w zwiszu jednym stali,

Wiary świętey y ta sie mocno zligowali

Z starsz światobliwością, gdy sie naturoćmy

Do Doga nieprzyjaciół z Państw swych wygonimy.

Tylko

Prace z zyw-
ieństwą czu-
ne le° M.P. He-
tmána W. X.
Litewskiego
szczęśliwe.

Siles 3.

Turpe duci to-
tam somno cō-
sumere nocte.
O rector Ly-
bia, vigili stant
bella magistro.

Dissensia Reli-
gijie niebespie-
czna.

Antisthenes in
Religione con-
cordiam dixit
quouis muro
firmos muni-
mentum.

Tylko pobożne serca niesie w ten czas zligule
Chrześcijańcy R. Polowie/ oraz sie zgotowia/
By swornie Wolność złota teraz podzwigneli/
A przy Wierze połszechny ochocze staneli.
Swiętobliwi R. Polowie ruszcie sie z ochorą/
Każdza Chrześcijańskie Marszowa roboty
Zabawcie rice wasze; Trzody Chrystusowej
Brońcie spolnie wydziecie tey klesti surowej
Tureckiey/ y zwycięstwo z Pogan odniesiecie/
Kiedy zgodnie z Polaki Wojska swe zwiedziecie/
W og sam boy ten odprawi/ W og ram doda sily/
Wyle sie mocy wasze pospolu skupity.
Wo Wyna ta o krzywde idzie Przedwiecznego/
Sam was Turczyń powabis do boju krewaregoz
Kiedy Jonatas z gierkiem o Wojsko strażnicze/
Chciał sie kusić/ te wrogle albo taenimice
Miał; iż gdzie Filistyni co by im mowili/
Podziecie do nas znak pereny zwycięstwa esynili/
Ale iesliże rzeka w miejscu nas czekajecie/
że się nam nie powiedzie/ to iż peronis znajeciesz
Nie chybita ta proba/ Jonaty mejnego/
Mieymyś my też te Wrośki na Turka scrogiego/
Oto nas powabiaią Pohánicy do siebie/
Posiedli nam Oyczynę tego co na Ulicie
Oycią bo my dziedzicze prawo do niej mamy/
Czemuż Izraelowi trzymać iż dawały/
A co wieksza y Bracia nasze wprowadzili/
Do siebie aby y nas w tajem krayzibili.
Już za takim zadaniem skubac ich możemy/
W ziemi ich/ gdzie dziedzictwo z Bracia odbierzemy.
Wo iesli w domach waszych/ onych czekac checicie/
Pan Bog to wie/ z iaką sie poętchą zetrzećiesz

Pobudkā do
Krolow y Xia-
żar Chrześcī-
ańskich przeci-
wko Turkowi.
Vid: Deorum
fol. 602.
O sancti Reges
libertatis a-
mates? Iung-
te fraternalis vi-
res & robur he-
rile. Virtutis
memores & rel-
igionis auite.
Christus con-
temptus, Ieho-
uque iniuria
summi Ante o-
sulos tibi stet;

Ieruzalem
Turcy osiedli.
Vid: Deorum
fol. 602.
Improbus I-
srael tua ne
patrimonii tol-
lat Legitimaę
soboli;

Salu: in lug: Gdyż oto luž nam roęczy bystro zaglebała,
Ego vobis regnum firmum trado, & boni eritiam sin' mali, imbecillum.
Nam concordia res parvae crescunt, discordia maxima di labuntur.
Insi Chreszczanie przez pie zgodę zginęli.
Przez Tatarzy płomieniem Wsi Niasta zniszala:
Tako zgodna miłośćć Wojska swe skrepiaćce
A domowych nieznasieć w Polsce sie waruyęte.
Doznamy ze zwycięstwo nas piastowac bedzie:
A po haniec śmiałości zuchwalej pozbędzie.
Zgodā pomināja Pānstrā herzy Protincye:
Niezgoda zās pustosy wielkie Monarchyie.
Obacz meżny Polaku: niko obok marcie.
Niezgoda Sasiady tue do zley zguby garnie:
Greki wzorā padł Wegrzyn dzis Lech intro znac trzeba.
Upadnie nie dali Bog Polsze zgody z niebą.
Oto widzim Poganie, Europejskie narody
Podali w obelżenie z opornią niezgody.
Nie chcielstcie sie zgadzać nikt ogon koniowi.
Sertorins po wlosie, wyrwe Turcyna mows.
Niako on Scylurus, w sile dosyć maty.
W rozroźnieniu, tak złamie poiedynkiem strzały,
Dwigieć nieprzelomiony Lechowi Symonic
Zaręse mieli, którego krwie chcieli Smokowie.
Turcyn spot z Tatarzymem, częstokrót doznali.
Gdy w karkach Młachomeckich miecze utapiąli,
Przykład WŁADYSLAW meżny, pod Warna ream stawił.
Ktory za meżynym sercem, pamieć wieczna sprawił
Sobie, y swym bo Turką często porażaše.
Brzydkę krew z Poganią chowno wylewałce.
Tamże z losu krwawego śmieć odnosił Król możyc.
Lecz Starej iego kriemie y żywot pobożny.
My je dosyć ożieblo w Stzwie sie Kochamy.
Przezoz zgodę, y miłość, często rozrywamy.
Swawola nowa Cicca, odmiennym napoim
Smierilę meżne serca, je domowym boiem.

Kaczez

Kaczej sie zabawiaja/ meżoboystw pilnuja/
Samie siebie (niestetyż) nie Pogan winis/
Gedność kupta/ Vrzedzy dzis za złotem ida/
Dzaczym wiele mieszkańców złotorodnym Mido
Jest/ ktorzy dosyć mają/ zazycie nie umiesia/
Na potrzebe Koronnej w czym pewnie sęalej.
Bo y sam nie vzyje/ ani vbojeniu
Vdzieli/ ten zbior chciwy nikomu insenu
Chore/ nieprzyjaciotom/ ktorzy y z skarbami
W kądany Łakomego/ wezma z Dukatami.
Akteonow myslirych dzis w Polsce nie mało/
Psy karmiac nedznych ludzi siła zumieralo/
Wśedzie onych dostoczow/ chātow/ y ogarow
Dosyć/ także latancow/ pieczęzochow/ pożarow/
Onych wyżlow/ Jastrzebow/ Barogow/ Sokolow/
Bogulcow y Drzemlikow/ także Bialezorow
Chowaja z resztkim koftem wiecocy niż potrzba.
Gumna psy wytrawiwoły pożyczają chleba.
Wiecocy pekow po kocach/ wiecocy psow na dworze/
Udzieli kur a niż gesi/ niż bydla w oborze.
A co wieksza/ zla Roskoż zbytek ustroila
W pićiu/ w Polsce niektórych kufel przyprawiła
Do geba/ że ich wiele jest Epiturami/
Zbytkiem sprosznym zrownaia niż z Elponorami.
Miara Matka wszystkiego dostatkow dodaje/
Ten Bogaces ktery w życiu swym miernym przestaje.
Lecz Luxus do Korony z pospiechem nadchodzi/
Przez toż wymyslne stroje tu do Polski wmodzi
Roznoszietne ubiory/ wymyslne blawaty/
Magierscyzny nierostrydne/ rzezane kabaty.
A/ co wieksza/ Wieszczańin nad swoy stan sęalej/
Nosząc sie w Jadainasku/ sprawując Thaleses

Gen: 9.
Quicunq; effu-
derit humanū
sanguinem, sita
detur sanguis
illius, Ad ima-
gineum quippe
Dei factus est
homo.
Łakomstwo w
Polsce płuzy.
Myślistwo zby-
teczne zguba-
bywa.
Victoria Deo-
rum Fol. 279.
Multi ceterus
canū que pas-
sim suis recubis
Que patinas,
mensa & qua-
dras sedat he-
ziles.

Piaststwo w
Polsce płuzy.
Tēpore sed no-
stro iam gloria
prima bibendi
Quætitur, insa-
nas pbat ebri-
mensa sodales.
Omnia deliciis
heu delituere
caducis.

Zbytek Polski
jak szkodny.

Lae: l.2 cap.8
Pythagoras di-
cebat in Ciui-
tatibus primū
irrepisse deli-
cias, mox facu-
ritatem, deinde

pośrednio eks- Blawatne sobolami grzbiet Miejszki okłada.
tium.

Chęć sie wdać Szlachcicom/ wiec z Szlachtą zasiada.

Stanu Mies- Aez slusna y Miejszaniom wedlug przystoynosci
kiegoludzie zá- Szat zazýwac/ by strzegta powagą godności.
godnością y Zwłaszcza ktorzy publiczne Akty odprarenia/
Vrzedami Szac- maja zazýwac.

Leż ci colsie dla zbytkow nad stan galantui.

Legem sumptuariam nisch tacy ponosza.

Ktorzy nad godność swoie w blawatach sie noszą.

Niechay Plebejusone przystoyney zacnoscí.

Nie plugawiax Szlacheckiey woniacey godności.

Ktorzy w Szlacheckte prawa wilco sie wdzieraj.

Choćiaż z vrodzenia ich ludzie dawno znata.

Bo na zacnosc Szlachecka tak wiec pracowali.

Polacy/ że sie Helmow krawo dobijali.

Boeius.

Hinc nobilitas orta quādo armis, gladio galea, clypeo, aliisq; insignibus ornati, virtute & industria, benē meriti fuere.

Wiedli z Pogānstwem/ nigdy nie zdeymali zbrojat.

A czestokroć praciaca na krawnym marstacie.

Przychodzili dzieciem swym ku takley zapłacie.

Szlachecka zaczym Herby takore dawano.

Nie na zgubne pieniędze/ lecz w Enot pātrzam.

Dziśia opak/ bo ludzie Enot pogādzają.

A ledwoje iuż Szlachecka z Wioski nie przedzia.

Ten co storni formanit/ Loy pterze synkowal.

Kupiwoły żagon Ziemi si wolność sie roshrował

Szlachecka/ Zaczym Berlo Szlacheckie vstaje.

Ladakto z psychy sobie dzisia Moscieć daie.

Gasnie żođza Rycersta boiornney Bellony.

Przenosi sie Szlachecko iuż z naszej Korony.

Wyrodkami w Rycerstwi dziecię zostawata.

Synowie/ bo postepkow swych Przodków mitai.

Ciemem tylko Szlacheckim dzis sie tytulua.

W zbrodnich żyje na Starie Oyczystey Swiętkiis.

pob

Pod pretexte

szachty.

Pob prateptem wolnosci/ swi wola wolnosc.

Sdy wlasny syn Oyczynie zastona plondruje.

Wara Szlachcic ia wolny/ wolny przystep zlosci

Uman/ przetoż vstepuy mi prawa siurowosc.

Hey dla Bogia nichay was ta wolnosce nie wznosci.

To wolny co sumienie bez grzechu siwosci.

* Takel oni zdvorie toż sobie mowili/

Abrahamowym rodem wolnym sie czynili/

Aż predko tey wolnosci przez grzech odstopili/

Npo nwyetim sie swiecie przeto rozproszyli.

Bo Cnota zawise zdobic trzeba wlasne zycie/

Oyczystemi tytuły prozno sie szycicie :

Prozno liczem w domach swych narod staryzeny /

Z maleznych iak Pradzjadow tak y Dzjadow bitny/

Kiedy sami zacieze serca pokazujem /

Ule w polu/ lez na burku pişani wolniem.

Przetoż meżny Polaku dla swoiej wolnosci/

Wezmi przed sie z ochotą żolnierstkie czynoscie/

Badzcie zlotym żołnierzem w drzewianych strzemionach /

Ulechay skola Rycerstwa w Szlacheckich imionach

Powstanie miasto tancon w zabaw kosterskich/

Imie sie kopiy lukow/ Cnych zabaw Rycerstkich.

Who do brzegu gnat woly/ stat do Gdanska zboże/

Czuteli sie Lechem bydż/ niech teraz pomoże

Dzietka Marsza krawatego czwiczac lud/ pacholki/

Uleczanin nichay pedzi zmowane woltki/

Ulech Kupiec Skora/ mostkiem zyski wiezdzle swoie/

* Rycerstwu stanowisko wrośnetne bose

Stuża/ nichay plugawy dyd Lichrov swe lisy/

Wy przestancie na wlasney Rycerstwicy zdobyçy.

Bo stan Szlachecki nigdy Koronnym wyrokiem

Ule żyse rzemiesniczym z Wgrstatu obrokiem.

Adinde

Anosci sy
wola pfluzy.

Lib. 1. ad Thib.
odec: cap. 12

Nobilitatis
mores sunt, v.
ambitionis si
qui nobilior
est. Hier: Sol
apud Deū libe
tas est, non se
uire peccatis.

* Ioa: 9. ¶ 33
Ouid: de Pōd.

Non census
nec clarum no
men auorū. Se
probitas ma
gnos ingenium
que facit.

Veg: lib. 10 C. 1

Nihil laudabi
lius est in Re
pub: in qua a
bundat militi
eruditii. No

enim vestiu ni
tor vel aur, ar
genti, gemma
rum; copia, ho
stes aut ad re
uerentia, nostr
aest ad gratiam

inclinat, sed so
lo terrore subi
guntur armori

* Szlachcic ia
ki Koronny.

Neemin nobi
lis est qui patr

li lisow nobili, quam-

is matre pte. **U**ni lisor wyprowadzal z krawisu kusnierskiego
ia natus est? **D**oprzedkow tez nie zażywäl Cechu kupieckiego
odo viuat in- **A**le iesli Przodek czyl mechanikem bywał
ter nobilis & **S**łusnie by sam tytułu chłopstiego zażywał.
cibus marcha- **U**nic bierzmy tuż imienia / zow sie z Gycą swego
cis abstineat. **P**olską niema Szlachcicā nigdy klepanego/
L. 167. **C**hybā dzielna posluge Gyczynie tey staret:
Za odmią- **L**ecz ten który poprawa Korcową sie barwił
enia trudno- **V**klepac sie nemoże poki żyw Szlachcicem/
e odziać Szlá- **B**o takich w poczcie zbrodniow slusnie sprawa licem.
iectwem. **N**iechay godnosē siachecka w swej cenie zostanie/
gubā Koron- **A**le iesli co wiecze do zguby prowadzi
gdy poteżni- **P**aniśtwo kāzde ; Možniejszy kiedy o tym rādzi,
na v bogich. **A**by v bodz̄y ludzie väist odnosili/
Potentaci takomi by z krawiowych lez żyli.
Już ta Rzeczypospolita zamysla na zgubie/
sposob pred- **G**dy možny vbożsego bez przychylny skubie/
ego z bogace- **R**pogardza bratem swym dla zwykley zwierzchności/
a. **P**rawem gó wyciągać z własnej majątostci :
lectoria Deo- **S**ercem swoim Tyranskim stawi sie bliźniciu/
um Fol. 202. **S**am pod sie wskrko garmie / odbiera drugiemu.
is citō dirari- **A**no nie dla iednego Pan Bog stworzył światu/
ulli tua cede- **A**bys na nim trapic miał v bogiego brata:
ganeti. Inui- **Z**ażes sie tylko gwoli sam sobie vrodził :
s aliena rape **S**am wskiego sobie szczyſy / wskrki mybys rad skodził :
tua iura tra- **C**zy nie wieš / że masz vmrzeć niebaczny złosniku/
edo. Cum dā- **S**nadz z takomstwa bezdusny / krawowy okrutniku/
i est aliquid * **K**try nie sprawiedliwa swa trapisz zwierzchnoscia/
bita tibi fin- **B**racus / zbior ich odbieraſz serdeczną ciezkoscia/
chiragram. **C**hoć widzisz že nie winien / do nogei opada/
Scob. Ser. 18. **T**y go nogę odpychaſz / gdyž sercem twoym wlađa
Antisthenes
filosophe car
ficestyrannis
pietate pre-
rebat, cuius
iustum inter-

zárda

Gárdz myśl pysita wzgárdzai o niebáczny Pánlez

Ktory wójtko opornie sadzis ná swoje zdánsie.

Bo za twois zwierzchnoscia za twoj tuptna wladza

Twoi ludzini oscym tylko o tym rádzia.

* By przez prawá wymyslne trapili nedzniżtek.

Drzec ie tupsie pokí ich stawa ktory szczatek.

Extorsie rozliczne przedtym nie slychane.

Wniosles chétry takomce ná swote poddane.

Správnie Pan wesèle správnie Pan chrzéiny.

Juž tam nie swotich gumišen káže drzec z chudziny.

Bierze sie Pan na woyne day chłopku státiu.

(Tak nedznička za syile zerośad zle dni býat.)

Wiec go wypchna na powoz od domu daleki.

Ktorym z nedzniwzy komie nie wskora na wieki.

Pieso przystedli do domu a skore na grzbiecie.

Dzwiga nedznička ázaž go iedna nedz gniecie.

* A iuž nie tylko we wsiach drapiestwa náštaly.

N Miasta w wolnosciach swych bárzo swantowalzy.

* Za nic Práwá swobody od Królow nadane.

Pobržnych przes takowych Pánoro nadzarpáne.

Smaydziesz pełno veiskow wielkie spustoszenie.

Zta ráda ne mieście každym dale žvbozenie.

Depaktujec vbogie czeste Eraktoje.

Przez Ráde stanowione z tad Drzedenik žyle.

Záczym wy co nadiludem Bozym wladza matce.

Przez w takowym Tyrannusie poddanetrzyltacie.

* Nie pomisla o zły Pánlez je tes miasz nad soba.

Bogá ktory sie bedzie srodze sadzic z toba.

O taki okrucienstwa o te oppressya.

Vlastkota ty záwdy masz predka intentya.

Vlastepuisz na gárdlo dla Czynszu nedznegego.

Dareis bez milosierdzia Brata vbogiego.

Eraganti cuiđi
respodis à car
nifice quido
homines ini
si interimutu
à tyranno aut
etia infentes.

* I. Cx. ro V

Biadá tym ke
rzy tworząc
wá niesluſne
piſać nápisali
nie spráwiedli
wość, i kób
vbogich ná Sa
dzie v čisnali,
żeby Wdowy
były lupé ich
y sterdy aby
wypládrovali.

Což lobie po
czniećie wdzie
ńawiedzeniz y
nieszczešcia
przychodzace.

* Miasta w
Wolnosciach
oppresya po
noſza.

* Pron: 22.

Non facies vio
lentiam paupe
ri, quia pauper
est, neq; conte
res egenum in
porta, quia iu
dicabit Domin
nus clausi e
ius, & configet
eos, qui cohix
erunt anima ei^o.

* Pron: 22.

A cheſ ſ Oppresiores
pauperi à Deo

A chcesz aby tez tak twe Pan odepuszcyl dlugi/

A v ciebie zly Panie piszezy w garsci drugi/

Co mu odepuscic nie chcesz biednego kwarnika/

Zwykley daty swey/ ktoru wcisla nieznika/

Przetoż tez milosierdzie od nas odstepuje/

Boże; Bo nas Pogánstwo kiedy chce woinie/

Przodkowise milosierni Braciey swey bywali/

Nasi/ zaczym Tatarzy tak ich pośarpali/

Przez co nich wcisnienia v bodzy nie znala/

Ludzie/ bo ich zly krowne Uleba przemakala/

Sa placzem ich znacie to/ ze szescia niemacie/

Na potomstwie y dobrach cesto wpadacie/

Wojny plonne/ bo wcisla oreze haminie/

Dolmierz kazy bez plazu szesliwie woinie/

Zaczym w Wojska takowych zbleraczychiny mleli/

Ktorzyby bez wcislu z swych holdow zyc chcieli/

Bo drapiez krowawoptaczna o zgube przyprawia/

Nieszczesny Dolmierz/ ktoru lumen sie zabawia/

Drze Brata nie pomnige nie/ ze sie spotznim zrodzik/

Tu w Polscze/ aby wszetem chciwosci dogodzit/

Ale ieslis Polakem/ czemu erapisz swego/

Ktory z tobz zazyal chzezu prawowierenego/

Korono Sakramentami z soba spotnecie/

Czemuż przez Bog krew wlasna tu w Polscze pijećo/

Jeżeliś mie na Woyne nie wzaję/ przecz mleku zeszys/

Zola czego sasady Stacjami drzysz/

Hold bierzes/ przestawaj ze na zwykley zapłacie/

Z powinnosci Dolmierskiey/ nie drzy nic na bracie/

* Wyloszy żywnosć/ ktoray trudno zbronić komu/

Gdyż ten zdrowie swa waży/ ty zas sie dzis w domu/

Spokojnie/ Dacé z ochotą żold wypracowany/

Da ktoru smierć odnosi/ albo ślepici rany;

Lecz

Lecz poniernie zazýwac w żołnierstkiej potrzebā

Ochraniac w dalszy zaciag suszonego chleba/

Gdyż baczne y niewinne wygaszysy żołnierze/

Ktorzy gwaltow sie strzegac iako eni Rycerze
Pobożnoscí pilnuis/ na swym przedstawiais/

Do věciu Braciey swey przyczyny niebaig/

Mierosc przystatecznosci zawsze sobie chwalas/

A co wieksza w zdiale swym pamietni na dalej/

Bo ze owo zwyczaje/ co zbytku pochodzis:

Pijanistwa/ nie nasytne wskieteczenista rozbis:

Juz tam szystosc malzensta/ przez gwalt swank obnosi/

A rostydlive panienstwo rzadko sie wyprosi.

Zontka Kmietku nie twois/ y Corke odbiera

Swojowolny żołnierz/ Matka z żalosci umiera;

A ledwie iuz nie w domach Szlacheckich zbytkuis/

Nie gospodarz/ lecz oni/ co ches/ roszazuis:

Zybusa piwo zowiac/ wina dawac kaža/

Nia zelzenie vezciwych swarwolę swoj waža/

Gdy na swym byl zagonie zazypat w mieroscii/

Nia żołnierstwa iachawis iat sie rospustnosci;

A iakoby iuz druga geba mu przybyla/

Oraz wzystko ziesc/ y zpiſ/ radaby pozbyla

Swarwola dobr bliźniego; Kedy jedno bedz/

Jak Szarańcza na zgubę tam perynie zasiędz/

A eak eis co Obroncy/ tak wiec rādzi bronja

Najblizszeego Sasiada niwczym nie ochronis/

Owsem Gospodarzowi w Gunnie y w Komorze

Nie zostareis: Nakoniec jednym motem orze

Gospodarz/ bo obore wksystke mu zabraiso

Kury/ gesi/ kaczki we Dworze zzbijano/

A zmaydzles/ ze inszego wiecznie zgołocono

Od swych iako Pohancow teniwez cbrocono/

Ni Żołnier-
skicy skromnie
vzywāk.

Zły zbyteczny
Żołnierz.

Lud y konie
woenne nie-
nasycione.

Deut: 20 ¶ 19.

Zły Żołnierz
Tatarzyna sro-
zy.

Victoria Deo-
rum 622. Hos
primum spoli-
at, quos debuit
ense tueri. Ho-
ste nec à Scythis
eo maiora per-
icula restant.

Są którymi utrapieniem żelazieni wołali

55.

Do Bogów o pomste dosć krewowo łykali;

A iakoż ma przedwieczny szesćic ich oreże,

Widząc je nad swoimi są tupszni meże;

Ano lepsza pamiętać na przyszłe przygody,

Wdzięcznie przyjać co Brat da nie czyniąc mu skody,

Bo gdy z Woyny sie wrócił do swoiej Oyczyny,

Są wojennym nieszczęściem tam odniesiesz blizny,

Dziora i zbytosty y poczty, przydzie sie ratować,

Jalnużna; Bo inż trudno staremu wołować,

Gdzie pospolstwo pamiętnie, wrzywdzenia swego

Nie ruszy sie nie prośba żołnierza ranego,

Nie prożno pokazanie blizny y postrzaly,

Prożno listem świadectwem schodzi Powiat cały,

Gdy był zdrowym Junakiem nie umiał sanować

Braciey swey y owszem mu musieli hołdować

W Miesięch, we restach stacyje nieznośne odbierał,

Nie dbał nic choć Brat własny od głodu umierał,

Zaczym iakoż jalnużne mać podać z ochotą,

Gdyś go przedtem węskat w szeregu z piechotą,

Lepiej pomieć na przyszłe ozasy a strzec tego,

Aby przez placz sasiedzki nie przyszedł do zlego

Opadku; Bo vboisku odrzekac sie trudno,

Hetman strojny w wiezieniu na czas chodzi brudno;

Nie pieniężny Monarcha z jalnużny wiec żyje,

Zdarowia nieszczęście ludzie przypadkami myje.

BELISARIVS meżny Hetman doswiadczeni,

Przyległym swym Sosiadom meztwem ostrąszeni,

Po taki ciezkich zwyciestwach zazdrość mu sprawiła,

Przez własnego Cesarza oczu pozbawiona,

Pochlebcy dzielnosc z Cnotą jego nicowali,

W miewinności opacznie zdraycy vdawali,

Gdzie

Acer: 221.

Plebs memor offendit, hospitiumque stipendiique negavit.

Tuque foras abeas, probris non regnauat.

Ostendensq; cicatrices & vulnera frustra.

Nam tuuenis validus quondam grassatus in vrbe.

Vbosatu podleglichim.

Zołnierzom przykład jako szczęście odmienne.

Gdzie Cesarski gniew znalezł / ślepo odprawiony

Od dworu / a w obostwo wielkie wprowadzony

Wdał się do pospolstwa / aby żebrał chleba /

(Obostwo się żadnemu zarzekać nie trzeba)

A siedząc przy gościńcu wołał na każdego /

Day day Belizaremu przez Boga żywego

Pieniądz ieden / którego nie zbrodnie złepili /

Lecz pochlebcy z zazdrości wzroku pozbawili.

Przetoż meżni hełmiani / nich pilno rogladają

W krywdy ludzi bogich / czyniąc ich nie dają /

A z rolańca eue żołnierstwo przestrzegajcie tego /

Abyś niwczym nie cisał oraczą prostego.

Weźcieś serca ochocone do boju krawatego /

Dkądby wzgać neruum bellum dovrzeć pełne tego /

Nie esmiorę pobory odważyc siluycie /

Sami siebie / dostatkow teraz nie żaluycie.

Archidamus weyne miał z Peloponiskami /

Poddanego pytali / taki poborami

Wielkimi / mogli Wojsko ku boju wychowac /

Uaco im Krol poriedział ; Trudno to rachowac

Speze wojny / nie wiedząc iak dlużno moze stać /

Dokąd ona trwać bedzie / tu trzeba wzytkim dać ;

Także y my niechciami tak sie dlużno badać /

Ale rącey y sami gotuyać sie siedać :

Nie patrzcie na pisane Prawa y vchwaly /

Kto sie bronią założy / ten zostanie cały

Podegas głowney potrzeby ; gdy Metellus meżny

Widząc że nieprzyjaciel nastąpił potężny

Skarb pieniądze kazał by przedko wydano /

Nia prawa gdy pod wojna innicy w tym pamiętano /

Bo czasu Woyny Prawa iuz umilkać muszą /

Zdrojem sie tu założyć / gdy sie ku nam ruszą.

Zebrak z Her-
máná.

Vic: Deor: 619

Da mihi da sup-
plex ego te Be-
lisarius oro.

Quem nō cul-
pa sed inuidiae
truculētia ex-
eat.

Nie pobory na
odparcie Tur-
ká, lecz wifyst-
kie dostatki
siebie trzeba
odważyć.

Plut: Apoph:
In bello Peloponisiaco so-
cijs rogantibus
quanta pecu-
nia futura esset
satis ? Respon-
dit bellum non
querit definita;
significans eos
qui bellū suscep-
persit, sporteret
per omnia ser-
uire bellū nec
statibus, cum
varix sint bello
rū prater expe-
ctationem oc-
casione s.

Pod. Woyna
jak na Prawa
pamiętać.

C. Cesar Me-
tello obssidenti
ne pecunias ab

seriotoolleret, Po wojnie w reźie swojej y Práwa zostanie /

ac leges id fieri

vetates profec-

renti. Respon-

dit, Non identi-

armoruni & le-

gum tēpus est.

Plut: in Rom:

Apoph:

* Obacz Pola-

ku že Konstán-

-synopolim nie-

chęć eżuē

przestrogi, y

z bogactwy w

niewolą wžie-

te, abadź przed

skoda mądry.

Teraz Gyczynie vmarzeć nie dajcie ta rāta /
Odważcie sive dostatki / a odważcie siebie /

Ku ostateńey Kochaney Gyczyny potrzebie /
* Pamiętni niesłesnego przykładu Grackiego /

Ktorzy lekce ważyli Turkę kriwie chciwego /

Ułapomnieni z Świerchności by nie żałowali /

Dostatkow/ na talery pułniski skłowali /

Coż gdy chciwe łakomstwo tego im zbronisko /

Pod Konstantynopolem Wojsko sie złożyło /

Tureckie; Tam dopiero bogacze rzucali /

Przed nogi Cesarzowi skarby drogie stali /

Kleynoty biżeglowy oraz przyniosły /

By ich bronił y dzieci/ Cesarz prosiły /

Ktory im tak powiedział niewczas sie czućie /

Demiuż spolne wy rosyści z skarbami zginiecie /

Boskie mając nie dał ciemni żołnierzowi /

Siebie z skarby podacie złemu Turczynowi /

Zaczym takowey klecki Polakom strędz trzeba /

Wziąwoły serce ochotne Bogą prośić z nieba /

Aby siły przyniagać on Wojsku Polskiemu /

Tylko nie wytrebujmy Scamu Duchownemu /

Duchowni nie na wojne/ gdyż powinnosć swoje oni mają /

z powinności, ale zelo Chri- Obiątami gniew Boży w Kościelach błagaję /

stianu dopo- N z iatmużn swoich ochocze pomoga do tego /

moga. Bychmy mogli moczą zniść Bisurmanę zlego.

Duchownych Niech całość Duchownstwa w klubie swej zostanie /

wyprawá ná Swieckich w boju/ Duchownych w Ołtarzow Pánie

Turka wedlug Błogosław; Niech Duchowni swiatobliwe posty

Bogá iaka? Ustawią/ bychmy vsili tey Pogánstek chłosty /

Ieli: 2. V 15. Niech Kazánni zatrębia zebraniu rosyjskiemu /

Przepuśc Pá- By starszy/ także młodzi Imieniorvi twoemu

nie, przepuśc ludowi twoie- mu, a dżedziec-

Winn

Wina chwale oddali: Ulech sie všykuia

ewi rwoie
nie poday
hańbę.

Kapłani z gorliwością/ niechay ofiarui,

W Swiętyniach/ y płaczliwe niechay dądza słowa

W modlitwie/ a w Kościolach niech ta bedzie mowa/

Przepuśc pAnse/ przepuścze ludowi twoiemu

A nie poday uā hańbe Poháncowi złemu

nowy Rzyn
Kóstántynoj

Dziedzicewa/ aby otto miało opałowac

Bisurimánstwo/ Narodom twoim roskazowac

Acer: fil. e
Redde nou

Ale rāczej Boże nasz/ odday Chrzesćianstwu

Romam, ve

Rzym nowy; Kedy nasi Przodkowie Pogánstwu

rum penetr:

Uliegdy roskazowali/ Kościol zbudowany

Regum, Re

Ula czesc świętey Sofiey niech nam bedzie dany/

tuz SOPHIE

Wtory Justynianus Cesarz postanowit/

plum, ne de

A Niare Chrzesćianstwa w pobożność odnowit.

ner hostis I

Saczym glosic dobrodziejska twych nie przestaniemy/

properet C

Ula ofiara bobkowym wolencem ozdobiemy

sto tua qui

Skronie mężnych ZOLNIERZOW/ gdy im dasz zwyciestwo/

pientiavera

V ciebie w reku postrach y Cyklopów mężtwo.

Vt tibi vicit

Dodaj im sily Panie: A TICH KTORZY W BOU

gracum Pax

PIEKWET LEGLI DOMIESC ICH WIECZNE POKOIV.

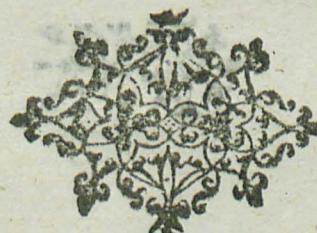
canamus. A

A M E N.

triumphali-

gamur temp-

ra lauro.

DO

DO ZOILA

Zoile ktory ssacunkiem sie baniß,

A s swey Minerwy nic na swiat nie stanwiß,
Mey pracey nie sszyp swa iasszurczą zloscią,

Gdyż ja nie szyię, za twoią godnością;

Lecz sszuplość moia cieśzy sie prostota,

Nie pogardzaj se ta moią robotą:

Co ieszli zazdrość, w tym cie suszyć będą,

Tać w gárdle pewnie na zgubę zasiędzie,

Bo sam prośnuiąc, zazdrościib drugiemu:

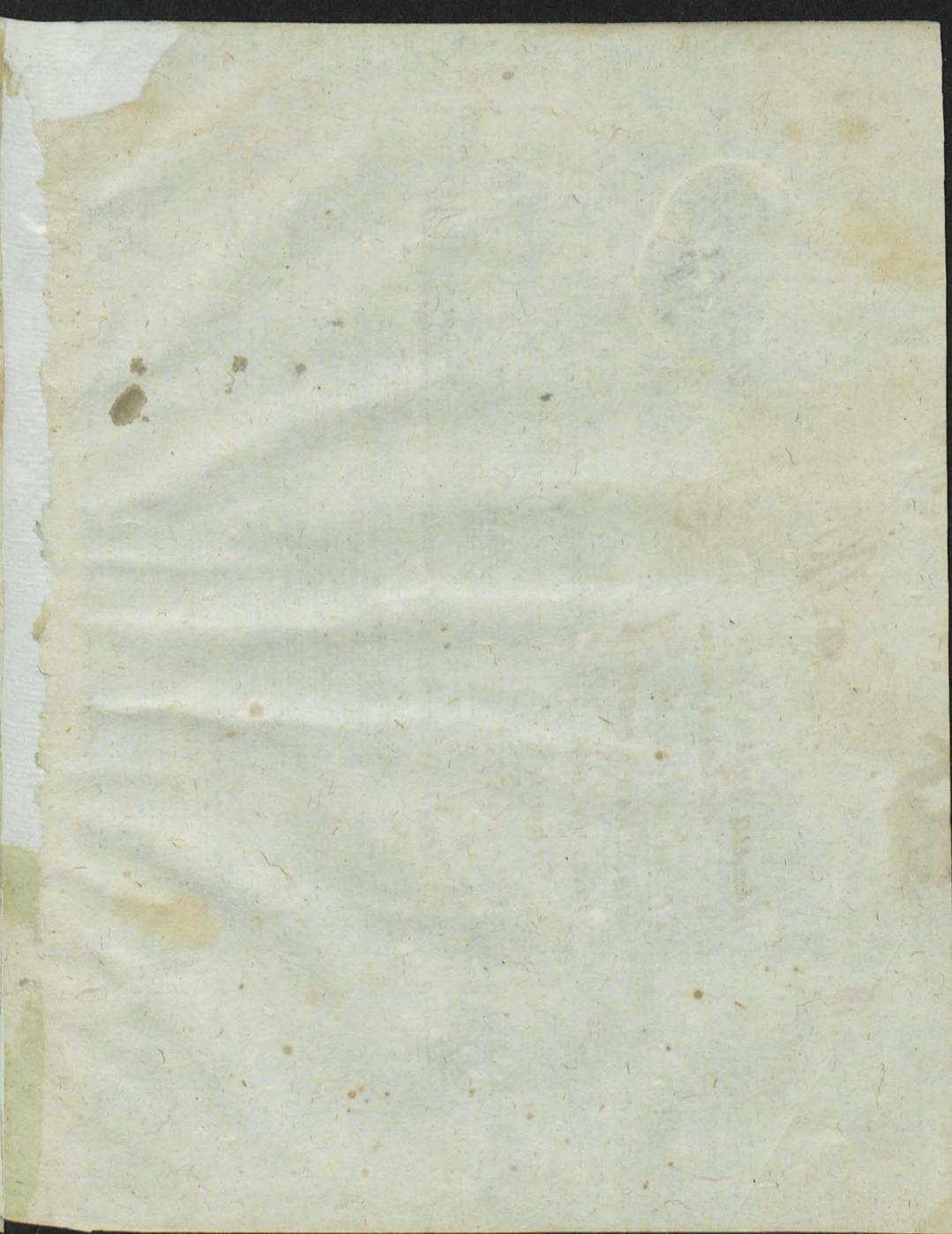
Niechay źle zginie, kto zayzy bliźniemu.

Diogenis.

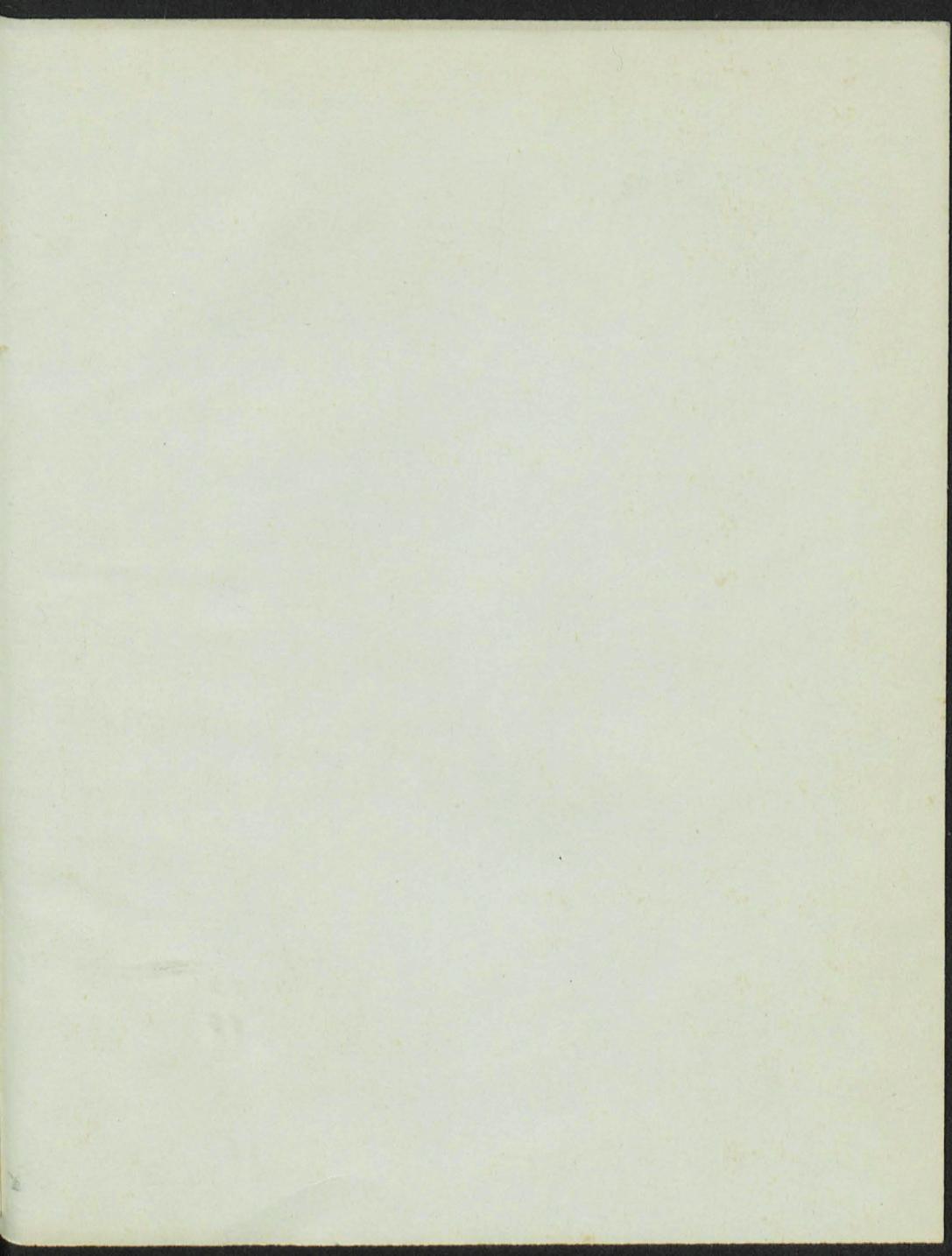
ut hodie qui-
am, quos alit
iuidiu: Percat
uisquis inui-
et bona possi-
entibus.

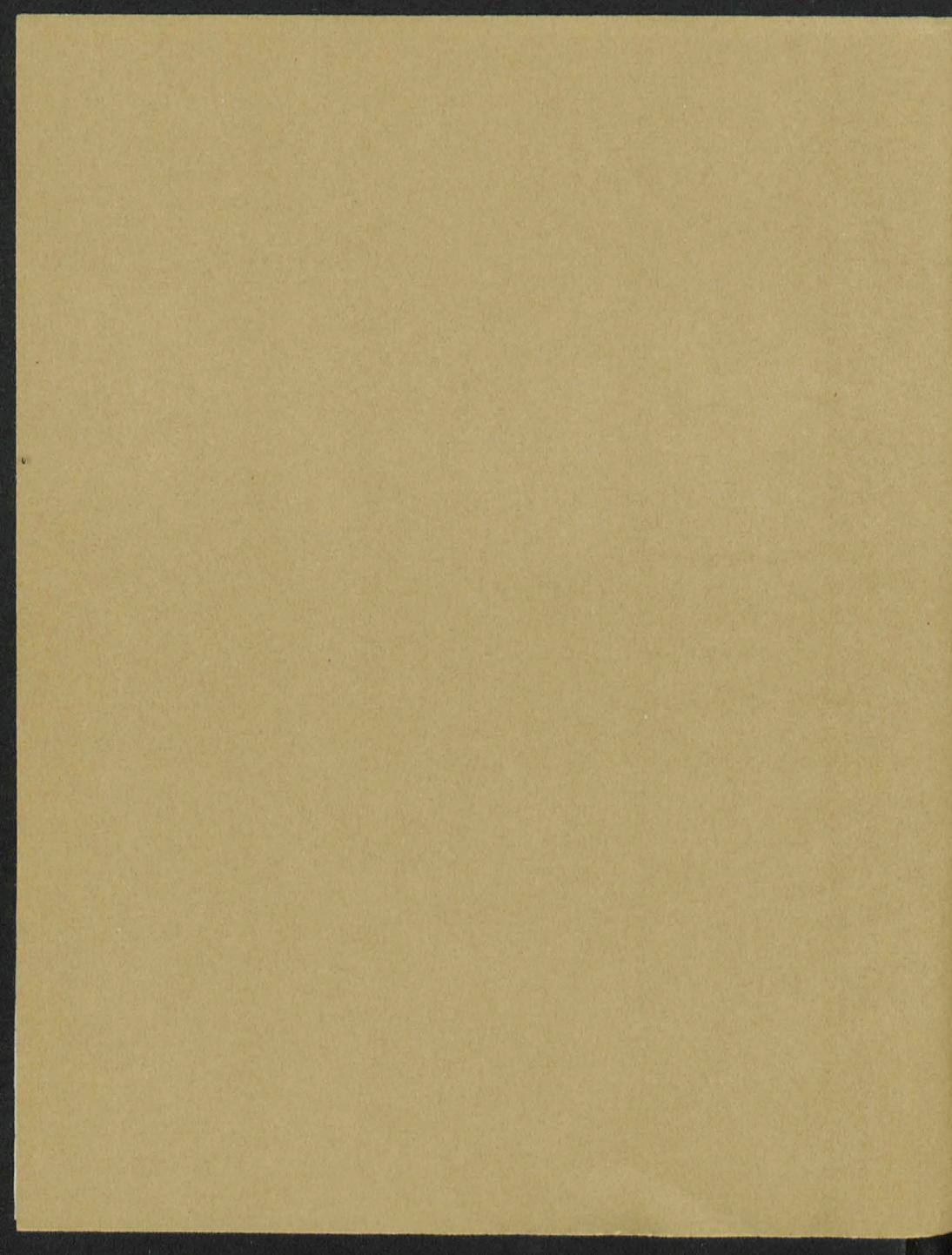
DOKONCZENIE.

Mr. *W*
Jillodia 296 190
from Mr. W. D. Bie
Open to visitors Aug.
1903 by Mr. K. Koehn
in the Anna M. H. J.
Janu 1904
Danis
nale
ey

OPRAWĘ WYKONANO

w prac. introl.-konserwac.

Biblioteki „Ossolineum”

Dnia 14.3.67 podpis Urajchur

